

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare” Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlătneana”.

Prețul de prenumerare:
pe 1 an K 20.—, pe 1/2 an K 10.—.

DIRECTOR:
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul III.

Sibiu, 1/14 Ianuare 1901.

Nr. 1.

Cătră cetitori.

Delegațiunea exmisă de conferența Directorilor de bancă din 25—26 Iunie 1898, înființând, acum de juri, „Revista Economică”, a urmărit în primul rînd scopul, de a da instituțiilor noastre economice, și în deosebi celor financiare, un organ comun de publicitate, de care aceste instituțiuni să se folosească în toate trebuințele lor practice, și care să facă un bun comun al tuturor din bogatele experiențe ale cercurilor conducătoare în viața economică a poporului nostru.

Deși „Revista Economică”, în cadrul modest al forțelor de cari a dispus, a născut să servească, în condițiuni cât mai multămitoare, interesele instituțiilor noastre economice, și prin o bogată serie de publicațiuni importante și folositoare din toate ramurile economiei naționale, a căutat să deschidă cercurilor angajate în serviciul intereselor noastre economice, un orizon cât mai larg, — ea totuși nu și-a putut atinge acel scop principal, de a concentra și reoglinda activitatea tinerelor noastre instituțiuni economice.

Căutând cauzele acestei aparițiuni, Delegațiunea Băncilor a ajuns la convingerea, că „Revista Economică”, în condițiunile în cari a fost publicată pîn' acum, a funcționat ca un organ mult prea greoiu pentru a pute servi *interese practice de toate dîilele*, cari în cele mai multe cazuri reclamă o rezolvire mai grabnică decum li-o poate da o revistă lunară.

În asemenea condițiuni instituțiunile noastre economice nu s'au putut folosi în afacerile lor mai urgente de această revistă, ci au fost necesitate a recurge și la alte organe de publicitate.

Pentru a delătura acest inconvenient, și a da „Revistei Economice” posibilitatea de a și realiza scopul principal și de a servi cu

mai multă înlesnire, și în condițiuni mai multămitoare, trebuințele practice ale instituțiilor, în al căror serviciu a fost pusă, — Delegațiunea Băncilor s'a vădut îndemnată, a încerca transformarea acestei reviste în o *foaie septemănală*.

Experiența va arăta, dacă această novațiune va avé trăinicia și rezultatul așteptat, și anume dacă „Revista Economică”, avisată la un cerc restrîns de cetitori, se va puté susține ori nu din mijloacele de cari dispune, și de altă parte dacă serviciile reale ce le va puté aduce, vor justifica ori nu jertfele împreunate cu transformarea plănuită.

Conferența generală a Directorilor de bancă, care fără îndoială se va întruni din nou în decursul anului 1901, va avé ocaziune a se pronunța în deplină cunoștință de cauză asupra modalităților ce le va afla mai corespundătoare pentru publicarea acestui organ, și dela cuvîntul ei competent și decizător va depinde, dacă „Revista Economică” va avé să se continue în cadrul ei nou, ori să se rentoarcă la forma ei originală.

Este vorba deci de un *experiment*, care privesce mai mult numai partea *tehnică* a întreprinderii noastre. Programul „Revistei Economice” rămîne cel de pîn' acum, și schimbările introduse urmăresc numai o perfecționare a mijloacelor pentru realizarea lui.

Ori cât de mult am perfecționa însă aparatul tehnic al acestui organ, — scopurile ce se urmăresc, nu se vor puté realiza decît numai avînd el întreg concursul cercurilor angajate la lucrarea economică a poporului nostru, și în deosebi al bărbaților conducători ai instituțiilor noastre financiare.

Acestor cercuri adresăm deci primul nostru cuvînt, rugându-le să nu ne lipsească de concursul lor material și mai ales intelectual, fără de care „Revista Economică”

nici când nu va pute deveni cea-ce dela început și-a propus să fie: „un bun sfetnic al cercurilor noastre economice în toate afacerile lor; un organ intermediar, prin care experiențele și cunoscințele singuraticilor să devină un bun comun al tuturor, ca de rezultatele muncii celor puțini, cari își pot dedica întreaga lor activitate exclusiv numai studiilor economice, să poată profita cercuri cât se poate mai largi“.

În deosebi rugăm instituțiunile noastre financiare și comerciale, și preste tot reuniunile noastre economice, ca pentru toate publicațiunile lor să se folosească de această foaiă, pentru ca ea să poată deveni un organ central și o oglindă fidelă a întregii noastre vieți economice.

„Revista Economică“ va apăre odată pe săptămână, Sâmbata, și costă pe un an întreg 20 K, iar pe $\frac{1}{2}$ an 10 K. Administrațiunea revistei va servi pe abonații ei gratuit cu toate informațiunile de caracter economic ce i-se vor cere, și se angajează și ca organ intermediar pentru ori-ce transacțiuni financiare.

Sibiiu, la Anul nou 1901.

Redacțiunea.

Consolidarea institutelor noastre financiare.

Înainte cu vreo doi ani, una din chestiunile mai viu discutate la noi în țeară, atât în organele publicistice cât și în conferințe și anchete, a fost *reforma institutelor de credit*.

Era recunoscut în general, că această reformă se impune cu toată serioșitatea, și că reprezintă o absolută necesitate pentru consolidarea stărilor economice ale țării și pentru delăturarea pericolelor ce amenință bunăstarea națiunii. Defectele organizațiunii noastre financiare erau pe deplin constatate și clarificate, și discuțiunea se învîrtea mai ales numai în jurul chestiunii alegerei mijloacelor celor mai potrivite pentru realizarea scopului urmărit.

După avântul ce luase discuțiunea acestor reforme, și după profunditatea și marea aparat cu care se inaugurasă, era de creșut, că se va porni o acțiune serioasă și perseverentă pentru delăturarea treptată a rețelilor constatate, prin înșiși factorii interesați, astfel că legislațiunea și guvernul țării va avé mai mult numai problema și rolul de a sancționa acțiunea de reforme începută și realizată prin cercurile financiare din țeară.

Aceste așteptări s'au dovedit însă prea optimiste, deoarece acțiunea inaugurată cu atâtă zel, a adormit, și chestiunea a dispărut dela ordinea zilei. Aceasta însă nici pe de parte nu înseamnă și nu dovedesce, că ea ar fi pierdut din importanța și urgența ei, ci arată numai slăbiciunea veche și mare a vieții noastre publice: *focul de paie*, cu care se tractează la noi în țeară chiar și cele mai vitale interese ale națiunii.

Chestiunea însă și a rămas neschimbată. Reforma radicală a organizațiunii noastre financiare este și va rămâne o neapărată necesitate, și ori vom voi ori nu, ea va trebui să se facă în timp foarte apropiat. Și cu cât mai târziu se va face, cu atât mai mult vor fi amenințate interesele economice cele mai vitale ale țării, și cu atât mai mari vor fi jertfele ce ea va reclama.

Legislațiunea la tot cazul nu va pute hesita timp mai îndelungat cu mesuri serioase pentru consolidarea stărilor financiare și pentru delăturarea rețelilor existente, și ar fi fost în primul rând în interesul bineprimit al instituțiunilor financiare, ca din inițiativă proprie să prepare terenul reformelor, ca schimbările radicale ce înomis vor trebui să urmeze, să nu le găsească nepregătite și să nu le impună sarcini ce deodată numai cu greu le vor pute suporta.

Ce ne privește în deosebi pe noi și instituțiunile financiare românesce, — căci cele expuse pân' aci se referesc în genere la totalitatea cercurilor financiare din țeară, — ar fi de dorit, să ne arătăm mai puțin superficiali; și ținând cont de împrejurarea, că starea noastră specială, în urma lipsei totale a sprijinului și scutului puternic al cercurilor conducătoare ale statului, este excepțional de grea, — să căutăm de cu vreme a ne crea din inițiativă și forțe proprii, garanțiile unui viitor sigur.

Deși un element începător pe teren financiar, am căutat totuși, câte-odată poate cu mai multă bunăvoință decât pricepere, a pune lucrarea noastră economică pe base cât se poate mai solide. Lipsa reformelor de consolidare a fost recunoscută la noi încă în toiuł unui animat period de fondări, și conferența directorilor de bancă din primăvara anului 1898, care a luat naștere chiar din nisuița de a consolida tinerele noastre instituțiuni financiare, a fost o întreprindere *premergătoare* acțiunii începute mai târziu în țeara întreagă în scopul reformării institutelor financiare.

Deși de atunci au trecut preste doi ani de zile, fără ca conferența Directorilor Băn-

cilor noastre să se fi întrunit din nou, credem totuși, că începutul făcut de noi la 1898, nu poate fi învinuit de a fi fost și el numai foc de paie.

Delegațiunea exmisă de acea conferență, nu a încetat a lucra, și ori-cât de modeste ar fi pân' acum rezultatele lucrării sale, credem că ea nu va rămâne fără urmă în viitor.

Urmărind cu atențiune desbaterile ce s'au perondat în jurul chestiunii reformei băncilor, Delegațiunea a căutat să afle nu numai adevăratele scăderi ale organizațiunii noastre de pân' acum, ci totodată și intențiunile cercurilor competente, și căile și mijloacele ce ar pute duce cu mai mult folos la consolidarea și pregătirea noastră pentru situațiunea ce în timp apropiat ni-se va crea. Resultatele observărilor și studiilor sale, au fost desbătute în mai multe întruniri, și au format și obiectul insistărilor organului publicistic al Delegațiunii.

Astfel ea în timp apropiat va pute iniția o nouă întrunire a reprezentanților tuturor institutelor aparținătoare organizațiunii întemeiate prin conferența din 1898, spre a-și espune vederile asupra trebuințelor și mijloacelor pentru consolidarea băncilor noastre.

Seria propunerilor ce vor forma obiectul discuțiunilor conferinței proiectate, în liniamente generale se învârtesc în jurul a două chestiuni mari: *mobilizarea capitalurilor* băncilor noastre și *perfecționarea aparatului lor tehnic*.

Aceste vor fi momentele ce neînterupt va trebui să le avem înaintea ochilor, spre a da instituțiunilor noastre financiare o basă destul de solidă pentru întimpinarea greutăților viitorului, care — nu începe nici o îndoială — va fi neasemenat mai dificil și mai sinistru decât timpul preste care am trecut.

Organul nostru, având acum un câmp mai larg de acțiune, la rëndul său nu va întârzia a conlucra la realizarea intențiunilor Delegațiunii, și spre a pregăti terenul pentru lucrarea ce ni-se va impune în timp apropiat, va supune discuțiunii, pe rënd, singuraticile chestiuni ce au format obiectul lucrării Delegațiunii.

Rămâne numai, ca cercurile conducătoare ale instituțiunilor noastre financiare să alimenteze și fructifice această discuțiune cu bogatele lor experiențe, ca conferința generală, care se va întruni probabil deja în primăvara proximă, să afle un teren bine pregătit și să-și poată spune verdictul în deplină cunoscință de cauză.

Anul economic 1900.

Secolul XIX, în al cărui decurs dezvoltarea economică a omenimei a făcut progrese atât de uimitoare, s'a încheiat cu un an, care în privința economică — dacă vom face abstragere dela singurul moment strălucit ce ni l'a prezentat expozițiunea universală din Paris, — a fost cu totul lipsit de marca caracteristică a veacului la care aparține. Prețutindenea, și în deosebi în țeara ce o locuim, anul 1900 a stat sub signatura *depresiunii*, și nu s'a distins prin momente ce ar indica o schimbare a stagnării complete în dezvoltarea economică a Ungariei. Din contră, influințe externe și interne, au agravat numai situațiunea deplorabilă ce a găsit-o anul expirat la aparițiunea lui.

La *resboiul transmarin*, în care a fost încurcată Englitera încă din anul premergător, s'a asociat un al doilea conflict sânger, care a angajat toate statele Europei, și care — deși în mod direct a atins interesele statului nostru în măsură mai neînsemnată, — a avut totuși, în mod *indirect*, o influință preste măsură păgubitoare asupra dezvoltării stărilor noastre economice, încât ne a lipsit de inriurințele *bunăstării streine*, care a avut în totdeauna un rol pe cât de important, pe atât de binefăcător în viața economică a țerii noastre.

A contribuit apoi în măsură foarte sensibilă la înrădăcinarea stagnării generale economice, și *nesiguritatea stărilor politice din a două parte a monarhiei*, stări cari au împedecat pân'acum limpederea și regularea raporturilor economice cu Austria.

La toate aceste s'a mai asociat și o pregnantă *divergență de clase*, care pân'acum nu-se ivise la noi în mesură atât de acută. Contrastele între „agrari“ și „mercantiliști“ au trecut preste cadrul discuțiunilor publicistice și teoretice, și au început a lua forme tot mai concrete în adunări, reuniuni și în parlament.

Dacă pe lângă aceste mai considerăm, că în urma depresiunii economice generale, serăcirea țerii a înaintat cu pași mari, și — cu toate măsurile profilactice ale guvernului — cercurile poporațiunii fără lucru și câștig au crescut treptat, încât *pauperismul* și emigrațiunile au luat dimensiuni tot mai îngrijitoare, — anul expirat ni-se presintă într'o lumină cu totul sinistă, din care trebuie să se nască și temeri serioase, ca nici *economia statului*, deși astăzi se află în bună ordine, nu va pute rezista timp mai îndelungat in-

fluiței păgubitoare a calamităților ce apasă întreaga noastră viață economică.

Deși în cadrul îngust al acestui mic articol nu putem trece în revistă toate ramurile vieții economice, și diferitele faze prin cari au trecut acestea, — ci trebuie să rezervăm aprecierea lor mai amănunțită pentru alte ocațiuni viitoare, vom atinge de astădată numai în mod fugitiv câte-va momente ce ne interesează mai de aproape.

Situația *agricolă*, în general, nu a trecut prin schimbări mai esențiale. Relațiunile de producțiune și de bușeu au fost aceleași, și prețurile au rămas constant reduse. Recolta anului 1900 a fost cu totul mediocră și a rămas departe de așteptările generale, încât n'a atins nici media anilor premergători. Dintre ramurile cultivate de poporul nostru numai poamele și — în privința calitativă — vinul, au arătat o producțiune mai multămitoare.

Pe teren *comercial* conjuncturile au fost cât se poate de nefavorabile. În general s'a validat norma, că până când produsele țerii au putut fi valorate numai cu prețuri minimale, toate articolele de consum ce trebuie să le procurăm din străinătate, au crescut în preț în măsură enormă. Reducerea generală a câștigului și veniturilor, și stagnațiunea industrială, au micșorat preste tot forța de cumperare. Intre asemenea împrejurări comerțul a avut să lupte pe toate terenele cu cele mai mari greutăți, cari au fost preste măsură apăsătoare și pentru tinerele noastre întreprinderi comerciale, și au adus o parte a acestora la lichidare, iar o altă parte la pierderi foarte considerabile.

Întreprinderile *industriale*, cari în viața economică a poporului nostru continuă a ocupa un rol cu totul neînsemnat, au luat o dezvoltare puțin multămitoare, și numai stăruințelor guvernului și jertfelor aduse din averea statului este a se mulțami, că s'au putut înființa preste 40 fabrici nouă cu un capital de 25 milioane Coroane, cari dau ocupațiune la aproape 6000 lucrători.

Numai *comunicațiunea* n'a suferit încă sub stagnarea comerțului și industriei, și arată o mică creștere de circa 3% față cu transporturile din anul premergător. În 1900 au fost inaugurate 6 linii nouă (vicinale) cu 153.4 km., și au fost concesionate alte 4 linii în lungime de 79.9 km. Societățile de navigațiune — mai ales în urma crizei economice din România, — au avut un an preste măsură rău.

Pe teren *financiar* fondările nouă de societăți pe acțiuni s'au mișcat într'un cadru foarte

modest. Întreg capitalul investit de nou pe acest teren, se evaluează abia la circa 60 milioane Coroane. Excepțiune fac numai asociațiunile, cari favorisate de guvern, au luat un avânt însemnat și s'au sporit cu 250 asociațiuni de credit, 75 asociațiuni de lăptărit și 139 asociațiuni de consum și valorare. Însemnătatea și valoarea practică a acestor fondări nouă o va arăta d'abia viitorul. Ce privește în deosebi asociațiunile de credit, experiențele noastre nici decum n'au realizat așteptările mari ce și la noi se legaseră de aceste instituțiuni, cari cu timpul în cea mai mare parte s'au și transformat în societăți pe acțiuni. La tot cazul se impune în această privință cea mai mare precauțiune, căci ori cât de atrăgătoare este teoria, ea se poate validată în viața practică numai dacă are toate condițiunile prealabile. Și aceste, în multe privințe, lipsesc încă la noi în țeară, și în deosebi la poporul român.

Fondările de nouă societăți financiare românesce de asemenea nu se mai ivesc în proporțiunea anilor premergători. Credem însă că deocamdată n'avem să regretăm această aparițiune, deoarece după un period atât de animat de fondări financiare, cum l'am avut în anii din urmă, problema adevărată a dezvoltării noastre sănătoase este a se căuta mai mult în consolidarea instituțiilor existente, decât în fondări nouă.

Relațiunile de *credit* n'au trecut în anul expirat prin schimbări mai mari. Stagnarea afacerilor a avut de consecență o mai neînsemnată încordare a trebuințelor de credit, și astfel nu s'a manifestat o lipsă mai sensibilă de bani. De asemenea nu s'au ivit, cu toată situațiunea nefavorabilă, greutăți mai mari în privința plăților, și numărul insolvențelor abia a trecut preste media normală.

*

Și din aceste puține trăsături fugitive, cu cari am căutat să dăm signatura anului expirat, ne am putut convinge, că situațiunea economică în general este preste măsură serioasă, și impune cercurilor conducătoare în chestiuni economice precauțiunea cea mai deplină. În deosebi în sinul poporului nostru, care stă abia la începutul organizării sale economice, și e lipsit încă de resurse puternice, de garanții și rezerve economice solide, suprema lex are să fie *consolidarea* cu toate mijloacele a tinerilor sale instituțiuni economice.

Sub această devisă avem să intrăm în noul secol.

Cotarea de viselor se face de regulă astfel, că în buletinele burselor se notează echivalentul (valoarea), în valuta indigenă, a unei sume anumite, de plată în valută streină la un termen fix. În buletin se notează exact termenul de plată pentru care este valabil cursul cotelat al deisei respective, sau cu alte cuvinte: cursul cotelat are valoare numai pentru termenele fixate în buletin.

Termenul de plată (rambursare) al deiselor este variu. Unele sunt cotelate cu termen lung (două sau trei luni), altele cu termen scurt (opt zile până la trei săptămâni); une-ori și cu ambele termene, sau și numai „a vista” (la vedere).

Adese-ori se utilizează la deise termenii: „*Kurze Sicht*” (termen scurt), „*Mittel Sicht*” (termen mediu) și „*Lange Sicht*” (termen lung). La deisele notate cu termen de trei luni, înțelegem: *termen scurt* până la 14 zile, *termen mediu* dela 15 zile până la 2½ luni și *termen lung* 2½—3 luni; dar în regulamentele burselor, de regulă, este satorit și modul, cum sunt a se înțelege termenele de plată notate.

Scontul sau dobânda notată pentru deise, corespunde de regulă etalonului fixat din partea băncilor centrale din piața unde este domiciliată devisa. Urcând d. e. Banca Angliei scontul dela 3 la 3½%, se vor calcula și deisele „London” conform aceluia, adică cu 3½%.

Notarea deiselor la bursa din Viena se face per 100 unități a valutei streine, de plată a vista, numai deisele asupra London se cotează per 10 Livre.

Din cauza timpului recerut pentru prezentarea deisei prin postă, se ia de scadintă la calcularea intereselor, pentru deisele domiciliat în piețele rusești, *diua a treia*; la cele domiciliat în piețele germâne: Berlin, Dresda, Lipsca, München, Augsburg și Nürnberg, *diua primă*; iar la toate celelalte deise notate în buletinul oficial, *diua a doua* după predare la postă. New-York-ul este notat cu scadintă de 14 zile și 5% scont. Acest scont este fixat din partea sindicatului bursei, până când pentru celelalte piețe se folosesc scontul acelor piețe. Pentru termene mai lungi, se calculează dobânda dela scadintă a vista până la termenul de plată al deiselor furnisate, și se detrage din valoarea de curs fără considerare la zilele de grație (Respecttage).

Zilele se compută după călindar, — iar anul cu 360 zile. La rambursări cu zile fixe de plată, cecuri, polițe și mandate de plată a vista asupra London, — cumpărătorul are să bonifice vinătorului și dobânda pentru cele trei zile de grație. Cheia fixă pentru transformarea valutei streine în cea indigenă, — dacă pe devisă nu este notat vr'un curs, — este următoarea: 1 fl. v. a. = 2 Cor.; 1 fl. v. conv. = Cor. 2:10; 1 fl. aur = Cor. 2:40; 1 Marcă = Cor. 1:18; 1 franc sau Lire = Cor. —96 și 1 Livre Sterling = Cor. 24—.

La bursa din Budapesta cotelările se fac după suma notată în buletin în valuta streină, — rambursarea se înțelege a vista.

La calcularea intereselor se consideră ca termen de plată a vista: la deisele englezești și rusești *diua a patra* după *diua* furnisării, la toate celelalte deise notate în buletin, *diua a treia*. La deisele cu termene mai lungi se calculează dobânda pentru timpul dela scadența a vista până la scadența deisei, și se detrage din valoarea de curs, fără a se lua în considerare eventualele zile de grație. Celelalte usanțe sunt aceleași ca la bursa vieneză. Courtagiul este 4/10‰ dela cumpărător și vinător.

La bursa din Praga toate notările se înțeleg a vista; la calcularea dobândii, se ia de scadintă a vista la piețele englezești și rusești *diua a treia* după *diua* de furnisare, la toate celelalte deise cuprinse în buletin, *diua a doua*. Celelalte usanțe sunt ca la bursa din Viena. Courtagiu dela cumpărător 1/2‰ și dela vinător 1/4‰.

La bursa din Triest deisele notate se consideră a vista. La computarea dobândii se ia de scadintă a vista pentru piețele sud-italiene *diua a treia* după *diua* furnisării; la celelalte piețe italiene, — *diua a doua*, la cele germane, belgiane, franceze, olandeze și elvețiene, — *diua a treia*, iar la deisele asupra London și Petersburg *diua a patra*. Celelalte usanțe sunt ca și la bursa vieneză. Courtagiul dela cumpărător și vinător este de 1/2‰.

Modalitățile calculării deiselor o vom arăta în detaliu cu altă ocaziune. I. P.

LEGISLAȚIUNE.

Legislațiunea comercială și de credit în anul 1900. În timpuri de depresiune economică puterile singuraticilor se paralizează, spiritul de întreprindere scade și nisuința generală merge într'acolo, că fiecare străduiesc ași conserva și apăra contra atacurilor aceea-ce este al său. Dacă vom resfoi colecțiunea legilor create în 1900 — dice un jude de curie în „P. Ll.”, — vom afla nisuința aceasta pronunțată și pe terenul legislațiunei comerciale și de credit. Ministrii de resort, ocupați cu alte agende mai urgente, au prezentat legislațiunii în anul expirat numai puține proiecte de legi cu privire la comerț și credit. Mai viu au fost dezbătute dintre acestea: articolul de lege XXV, care regulează *acuirarea de comande*, căci prin acest articol de lege se restringe în măsură însemnată dreptul nelimitat ce 'l aveau până acum industriași și comercianții, de ași vinde produsele lor, intrucât adică legea amintită nu numai, că declară comanda adunată de pe la clientela privată ca nevalide, ci opresce pe fabricanți și agenți pe lângă pedeapsă, de a colecta astfel de comande. Legea aceasta va intra în vigoare cel mult la 1 Iuliu 1901, și va curma fără îndoială multe abuzuri de ale agenților călători, cari au cauzat până acum multe daune, cu deosebire în cercurile muncitorilor agrari. — O dorință veche a publicului mare s'a realizat prin crearea Art. de lege X despre *cassarea timbrului de inserate și de anunțuri*, căci ambe timbrele acestea îngreunau circulațiunea liberă, fără a aduce statului vre-un folos deosebit. O nouă lege, dela care erariul deasemenea va avé puțin folos, este art. de lege XI despre *darea de bursă* (darea de circulațiune a efectelor), intrată în vigoare cu 1 August 1900. Demn de a fi remarcat este apoi art. de lege XVI despre crearea *casselor de ajutorare a muncitorilor agricoli*, intrat în viață cu 1 Ianuarie 1901 și chemat a juca un rol însemnat în șirul instituțiunilor cu menire social-politică.

Acestea sunt legile create în anul 1900.

Proiectele de lege în pregătire sunt: cel relativ la *Combaterea concurenței necinstite*, necesitatea căruia se resimte tot mai mult și la noi în țeară. De importanță deosebită este proiectul de lege relativ la *reforma institutelor private de asigurare*, la care se lucră deja din 1894; ultimul proiect se află spre opinie în ministeriul de comerț. Sunt trei chestiuni de interes general în proiectul acesta de lege, și anume: a) să

se introducă preste tot un drept de control din partea statului asupra societăților de asigurare private, și dacă da, în ce măsură; b) în ce fel de hârtii (efecte) trebuie sau pot să se plaseze fondurile acestor societăți și în deosebi în ce proporțiune sunt a se folosi spre acest scop efectele indigene; în fine c) ce drepturi să se asigure agenților societăților de asigurare. Ar fi de dorit ca să succedă a da acestor trei chestiuni ● soluțiune, care să satisfacă toate cercurile.

În ministeriul de justiție s'a lucrat un proiect de lege, al cărui scop va fi să *impedece transcrierea frauduloasă a afacerilor*, extindându-se dreptul de pretenșiune al creditorilor și asupra eventualilor succesori ai întreprinderii, dacă transcrierea s'a făcut cu scop de a scurta pe creditorii. Proiectul acesta se va trimite în curând camerelor comerciale pentru opinare.

Asemenea se lucră în ministeriul de justiție la proiecte de legi cu privire la *negotul de mărfuri pe rate* și la regularea negotului de colportagiu.

Proiectul de lege despre noua procedură civilă încă este aproape gata, având a se decide la desbaterea acestuia și chestiunea de competență a judecătorilor în procese comerciale sub Cor. 40.— cari considerate fiind conform praxei judecătorești de până acum, ca cause bagatelare, au dat ansă la multe re-criminațiuni.

Pe terenul justiției au fost urmărite cu mult interes procesele pentru usura cu cereale, în cari s'au adus mai multe sentințe de condamnare.

*
○

Reforma contribuțiunilor directe în România. Ministrul de finanțe al României a întocmit un proiect de lege pentru reforma contribuțiunilor directe și a taxelor asimilate, împărțit în 5 mari secțiuni, privitoare la: impositul fonciar, impositul asupra patentelor, impositul asupra venitelor capitalurilor mobiliare, taxa asupra retribuțiunilor și pensiunilor și impositul complementar; în afară de aceasta secțiunea a 6-a a proiectului este referitoare la modificarea unor dispozițiuni din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiunilor directe.

Impositul fonciar. Toate proprietățile imobiliare urbane și rurale sunt supuse la un imposit fonciar, care se calculează după venitul net, și a cărui cățime variază după distincțiunile următoare:

- a) 6% pentru clădiri în genere;
- b) 5% pentru proprietățile rurale în întindere până la 10 hectare inclusiv, când proprietarii lor domiciliază în țară;
- c) 6% pentru proprietățile rurale în întindere mai mare de 10 hectare, când proprietarii lor domiciliază în țară;
- d) 10% pentru proprietățile rurale ale persoanelor juridice, precum județele, comunele, bisericile, așezămintele de binefacere și instrucțiune publică;
- e) 12% pentru proprietățile rurale în genere, când proprietarii lor nu au locuința obicinuită în țară;
- f) Livezile de pruni vor plăti 2 lei de fie care hectar;
- g) Pentru vii în general se va plăti câte 4 lei de fie-care hectar lucrător.

Proiectul de lege, după cum se vede, favorizează micile proprietăți până la 10 hectare. Afară de aceasta prin noul proiect se reînființează taxa de transmitere, supunându-se la 10% proprietățile rurale ale persoanelor juridice.

Impositul asupra patentelor. Ca și până acum impositul asupra patentelor se va compune din un drept fix și un drept proporțional. Proiectul de lege fixează numărul claselor de patentari la șase numai, mărește numărul categoriilor după populațiune și sporesce în același timp dreptul proporțional. În special s'a mărit patenta asupra beneficiului arăndașilor și s'a înființat taxe asupra lucrătorilor din fabrici.

Taxe asupra retribuțiunilor și pensiilor. În afara de taxa de 5%, acum existentă, proiectul de lege prevede că acei cari ocupă mai multe funcțiuni deosebit retribuite, cum și acei cari primesc retribuțiuni și pensii, vor plăti pentru cea mai mare retribuțiune sau pensie 5%, pentru a doua 15% și pentru a treia și celelalte 25%.

Impositul asupra veniturilor capitalurilor mobiliare. Până acum venitul capitalurilor mobiliare nu era supus la nici un imposit. Noul proiect de lege supune veniturile persoanelor și așezămintelor stabilite în țară, rezultate din fructificarea în ori-ce mod a capitalurilor mobiliare, la un imposit de 5 la sută.

Impositul complementar. Proiectul de lege desființează contribuțiunea pentru căile de comunicațiune, și o înlocuește cu așa disul imposit complementar. Acest imposit se va compune din un drept fix de 6 lei pe an și din un drept proporțional de 1% asupra venitului general al contribuabilului.

Venitul general al contribuabilului se stabilește în raport cu valoarea locativă a casei sale de locuință prin aplicarea de coeficienți graduați după populațiunea comunelor și după cuantumul valorii locative, în conformitate cu un tablou conținut în proiect.

Resultatul obținut prin înmulțirea valorii locative cu coeficientul corespunzător categoriei din care ea face parte, este venitul general presumat al contribuabilului.

Proiectul de lege scutesce de dreptul proporțional pe toți contribuabilii, a căror locuință va avea o valoare mai mică de 300 lei în Bucuresci; de 250 lei în comunele cu o populațiune de peste 25,000 locuitori; de 200 lei în comunele dela 10,000 locuitori și de 100 lei în comunele dela 5,000 locuitori în jos.

JURISDICȚIUNE.

Decisiuni curiale.

Pentru legitimarea proprietarului cambiei se cere numai formal seria neinteruptă de indosamente. Din această cauză il legitimează și un indosament falsificat.

*
Curia reg. Nr. 850/1900.

Atacarea plăților cambiale. În înțelesul articolului 30 al legii de concurs, plata unei cambie, efectuită după sistarea plăților din partea falitului, nu poate fi excepționată, dacă creditorul cambial a fost obligat a primi plata oferită, pentru ca să nu-și peardă dreptul de regres. Dar dacă cambia era deja improcestată, și drepturile de regres cambial ale creditorului stabilite prin sentință, atunci plata făcută în contul unei cambii, după sistarea plăților, se poate ataca după legea de concurs.

*
(Curia reg. Nr. 598/1900).

Începutul timpului de asigurare, dacă acesta în textul poliței este indicat în mod calendaristic, nu poate fi făcut pendent, cu abatere dela termenul indicat, de plata prealabilă a primei de asigurare.

La cas însă, dacă în textul poliței nu este indicat în mod hotărît începutul timpului de asigurare, ci numai termenul pentru plata primelor, atunci părțile contractante au libertatea de a condiționa intrarea în vigoare a contractului de asigurare dela plata primelor și dela liberarea poliței. Curia reg., Nr. 754/1900.

Comande de mobile pentru o cameră se consideră ca comande unitare, și astfel cumpărătorul nu este obligat a accepta executarea lor parțială. Astfel dacă o parte a mobilelor furnisate nu corespunde comandei, cumpărătorul este în drept a refuza toate mobilele furnisate. Curia reg., Nr. 793/1900.

AFACERI DE IMPOSITE.

Timbrarea cambiilor. După cambiile din cari lipsea data trassării și scadența, organele financiare pretindeau până în prezent totdeauna competența de timbru după scala II, și dacă erau timbrate numai după scala I, se lua repert.

Prin decisiunea sa Nr. 8543/900 judecătoria administrativă a enunțat acum, că *cambiile acestea sunt a se timbra numai după scala I.*

Competința de timbru a epistolelor comerciale. În sensul legilor de competențe este principiu, că după ori-ce afacere de drept, încheiată în scris, este a se solvi competența, și anume fără privire la forma exterioară a actului încheiat.

Din punctul de vedere al competenței este așa dară indiferent, dacă s'a făcut contract formal sau afacerea de drept s'a încheiat prin simple epistole.

Dela acest principiu general fac excepțiune scrisorile comerciale, căci în scrisorile ceși adresează reciproc comercianții și societățile comerciale, se cuprind în mare parte astfel de afaceri de drept, cari — dacă nu ar exista dispozițiuni excepționale, — ar fi supuse la competența.

Dacă d. ex. un comerciant comandează mărfuri în scris, sau o bancă liberează o scrisoare de încheiere despre un anumit număr de hârtii de valoare, furnisabile într'un timp anumit, scrisorile acestea conțin afaceri de drept supuse la competența. Din motivul acesta afacerile de drept, cuprinse în scrisorile comerciale dintre comercianți și societățile comerciale sunt scutite de competența, dar numai condiționat, și anume numai cât timp afacerile dintre contractanți se tranșează în mod pacinic.

Dacă însă cauza ajunge la proces și scrisorile din cestiune sunt a se presenta (subșterne) judecătoriei, atunci ele sunt a se provedé cu timbrul corespunzător.

Aci se poate nasce întrebarea: când este a se plăti competența, cu alte cuvinte, ce este a se înțelege sub cuvintele: „dacă acelea (epistolele) nu se folosesc înaintea judecătoriei“. Până în prezent se pretindea competența completă după afacerea de drept cuprinsă în scrisoare, fără considerare dacă procesul se purta pentru îndeplinirea obligămintului contractat, pentru plățirea prețului de cumpărare, pentru desdaunarea sau pentru valorarea unor mărfuri; cu alte cuvinte ori forma afacerea de drept din scrisorile respective substratul procesului ori se pretindea subșternerea numai spre a dovedi unele circumstanțe laterale, competența trebuia solvită întreagă.

Procedura aceasta a avut de multe-ori consecuențe grave, căci nu arare-ori s'a întemplat, ca în

cauze de câte-va coroane, scrisorile cerute pentru dovedirea unor circumstanțe de importanță secundară, trebuiau provedute cu timbre de opt sau zece ori mai mari.

Anomalia aceasta s'a curmat acum prin hotărîrea principială a jud. administrative de sub Nr. 40/900, prin care se enunță; că scrisorile comerciale numai în cazul acele trebuie timbrate, când acelea se validitează, fie pe calea procesului, fie pe calea excepțiilor. Prin urmare dacă scrisorile din cestiune se acud numai pentru clarificarea unei cestiuni secundare, d. ex. a unei diferențe de preț, atunci ele sunt a se provedé numai cu timbru de acuse.

Vămuri urcate în România.

Ministrul president al României P. P. Carp, a propus parlamentului român urcarea vămurilor pe 22 articole ale tarifului de vamă autonom român. Toate aceste urcări se refer la articole, cari nu sunt legate prin nici o convențiune tarifală. Raportul motivelor care precedă proiectul de lege, scoate la iveală, că în tariful general din 1891 mai multe articole, produse în țara însăși, s'au vămuț la timpul său mai ușor din considerațiuni la industria indigenă. Altele iarăși, cari în parte nu se produc în țară, au fost taxate mai puțin din motiv, că s'a avut în vedere interesele consumenților indigeni. De atunci situația față de primele articole s'a schimbat esențial, iar pe de altă parte situația financiară a devenit de așa fel, încât nu se mai pot favoriza interesele consumenților în detrimentul intereselor fiscale. Guvernul propune deci o serie de urcări de vămuri, prin care vama de până aci de 2 până la 10% ad valorem asupra unui număr de articole de import, cari nu se produc în țară, să se urce la 4 până la 12.5%; iar vama de până aci de 2 până la 16% ad valorem asupra mai multor articole de import produse în țară însăși, să se urce la 18 până la 24% din valoarea lor.

Și anume se va urca vama pentru următoarele mărfuri: pentru orez dela 2 la 5 lei; pentru poame proaspete dela 5 la 10 lei, pentru poame uscate dela 8 la 12 lei; pentru cafea neprăjită dela 18 la 25 lei; pentru ceai dela 50 la 75 lei; pentru piper dela 15 la 20 lei; pentru conserve alimentare dela 25 la 50 lei; pentru oleiuri de plante dela 30 la 35 lei; pentru piei brute dela 3 la 6 lei; pentru lână (până aci liberă de vamă) la 8 lei; pentru ață de bumbac albă dela 8 la 12 lei; pentru ață de bumbac colorat dela 35 la 40 lei; pentru ață de cusut dela 35 la 40 lei; pentru pânză și saci din jute dela 5 la 7.50 lei; pentru țesături din mătase curată dela 800 la 1000 lei; pentru mărfuri de manufactură din mătase curată dela 960 la 1200 lei; pentru mărfuri de posamenterie și de bandagiu dela 1120 la 1300 lei; pentru cărbune și păcură (până aci libere) la 0.05 lei; pentru cretă, var, turfă și gips dela 1 la 1.50 lei; pentru giamuri și mărfuri de sticlă dela 5 la 7 lei; pentru sticle ordinare dela 2 la 4 lei. Toate per maje metrică. În fine pentru velocipede per bucată dela 8 la 12 lei.

Ministrul de finanțe calculează din aceste urcări un venit anual de 1½ milioane lei. Acest calcul se pare minimal, căci luând de basă cifrele de import din anul trecut, ar da d. e. urcarea la orez 221,091 lei, la cafea 127,886 lei, la ață necolorată de bumbac 199,520 lei venite mai mari anuale.

STATISTICĂ.

Statistica agrară. Prin art. de lege VIII din 1895 s'a dispus, ca în zilele de 20—30 Novembre 1895 să se facă, pe baza stării dela 20 Nov., o conscriere a datelor agrare. Datele adunate în urma acestei dispozițiuni au fost prelucrate de oficiul statistice centrale și ministrul de agricultură, Ign. Darányi, care a fost însărcinat cu executarea conscrierii, a publicat rezultatele în 5 volume mari.

Primul volum expune dezvoltarea statistice agrare ungare precum și o schițare a rezultatelor principale ale conscrierii.

Volumul al doilea cuprinde producțiunea agricolă a anilor 1895 și 1896 (cereale, vin).

Volumul al treilea cuprinde gruparea economiilor după mărime și caracter; aceasta e partea cea mai prețioasă a conscrierii; aci aflăm statistica întreprinderilor agricole, soiurile de cultură, instrucțiunea agricolă, animalele, etc.

Volumul al patrulea cuprinde un bogat material de date, din cari se pot vedea stările agricole din Ungaria.

Volumul final, al cincilea, cuprinde rezultatele finale: date despre livezi și pășuni, despre proprietățile cu circulațiune limitată, greutatea și valoarea animalelor de casă, rezultatul mulgerii vacilor, cerința de semântă, etc.

Prelucrarea datelor adunate s'a îndreptat în primul rând asupra detaliării solului după soiurile de cultură, pentru că direcțiunea și mărimea întregii producțiuni stă în strinsă legătură cu distribuirea diverselor culturi.

Din întreagă suprafața Ungariei	
agrii ocupă	41.49%
pădurile	27.79 "
pășunile	13.16 "
fânețele	10.24 "

Viile cultivate ocupă 387,730 jug. cat., iar 190,763 jug. cat. sunt vii părăsite ori pustiite.

Proprietățile cu circulațiune restrinsă (moșii fundationale, de fideicommis, bisericesci, etc.) sunt de 19.373.951 jug. cat., din cari în Croația-Slavonia 2.992.500 jug. cat., iar în Ungaria proprie 16.381,451 jug. cat.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 10 Ianuarie 1901.

Dacă aruncăm o reprivire asupra evenimentelor din anul expirat, vom afla următoarele momente remarcabile, atât din punct de vedere politic, cât și financiar, cari au influențat mai mult asupra piețelor continentale și al căror reflex se va mai resimți încă și în anii următori și anume: *Concurența Statelor unite americane* față de industria europeană; *resboiul transvalic* și mai în urmă *incurcăturile chineze*.

În anul expirat Statele unite au pășit pentru prim dată ca concurență față de Europa cu o vehemență atât de mare, și anume nu numai ca factor industrial și financiar, ci chiar și pe terenul politic, încât cu drept cuvânt susțin unii financieri, că dela acest moment se va data o nouă eră. Aparițiunea acestei influințe americane asupra Europei, nu se poate explica altfel, decât în strinsă legătură cu mersul retrograd al conjuncturilor industriei europene.

Resboiul din Transvaal, care s'a început la finea anului 1899, n'a fost în stare să indispuie piețele europene, cu toate înfrângerile suferite de Anglia. Efectul ce l'a produs însă acest resboiu asupra piețelor europene consistă într'acea, că a împedecat încurgerea de bani, iar decrescerea capitalelor europene a luat dimensiuni mai mari, producându-se scumpirea monetei. Tot din cauza acestui resboiu s'au amânat pe un timp îndepărtat multe lucrări industriale proiectate în țara Cap, dar pe de altă parte s'a dat un avânt mai mare fabricațiunii de arme și vapoare, precum și industriei de cărbuni.

O mai mare neliniște au produs incurcăturile din China, fiindcă lumea nu se aștepta la nici un folos, ci din contră la daună, aflându-se pe atunci în lucrare o mulțime de rețele de căi ferate, cari în urma resboiului s'au întrerupt. Abstracțiune făcând de linia ferată siberiană, se făceau cele mai frumoase combinațiuni și pe terenul industrial, prin deschiderea Estului îndepărtat pe seama industriei electro-technice. Și toate aceste planuri mărețe s'au întrerupt prin începerea ostilităților. Prin urmare nu este de mirat, dacă închiderea Estului pe un timp oarecare, a avut un efect desavantajos. Cu toate acestea însă motivul acestei mișcări retrograde nu este a se căuta ca venit din Est, ci mai vârtos din Vest, — din Statele Unite, unde în anii din urmă, industria a primit o nouă organizare printr'o concentrare ne mai pomenită. În toți ramii industriali s'au format „trusturi“ (cartele). Încă înainte de realegerea lui Mac Kinley se simțea preponderanța industriei americane pe piețele europene; după realegere însă toate afacerile interne americane au luat un avânt mai mare. Planul conceput deja mai de mult, pentru forțarea exportului de articole industriale în Europa, nu e părăsit, ci se fac pregătiri gigantice pentru realizarea lui. Pe de o parte trusturi mari clădesc flote comerciale, cari se ocupă numai cu transportul de cărbuni și fer; iar pe de altă parte senatul proiectează o așa numită lege de subsidii, prin care se dau premii mari șantierelor indigene și prin aceasta se face imposibilă construirea de vase în străinătate. America prepară industriei europene aceeași soartă, ca și agronomiei pe la anii șapte-șeci. Din punct de vedere pur financiar încă este de remarcat, că statele europene (precum Germania și Anglia), au luat împrumuturi din America. Se vede deci, că statele americane se silesc pe toate căile să câștige o influință politică asupra Europei.

Depresiunea conjuncturilor a atins de tot neplăcut bursele continentale. La Bursa din Berlin, în decursul anului expirat, s'au redus cursurile celor mai principale valori montane cu mai mult de 100%, deși dividenda anuală era însemnată. Celelalte acțiuni încă au suferit în urma acestor derute. La bursa din Viena pe la începutul anului expirat încă domnia o dispozițiune nefavorabilă valorilor de fer, în urma grevei lucrătorilor din minele de cărbuni. Pe la jumătatea anului s'a mai îmbunătățit situațiunea industriei de fer; dar mai în urmă iarăși a avut să lupte cu conjunctura monetară nefavorabilă. În genere putem susține, că atât bursa din Berlin, cât și cea din Viena, au suferit în decursul anului de mari calamități interne și externe.

Ce privește târgul de fonduri, acesta a avut mult de suferit în urma haute-conjuncturii industriale din anii din urmă. Dividenda cea mare a acțiunilor industriale, a atras capitalele plasate în fonduri, a căror dobândă se redusese prin emisiuni ulterioare. În urma acestei împrejurări, prin anii 1898 și 1899,

toate efectele cu dobândă fixă (atât cele indigene, cât și cele streine), au fost supuse la o fluctuațiune de baisse cu mai multe procente. Cei mai mulți proprietari de fonduri, cu deosebire rentierii mici, au pierdut părți însemnate din capitalul lor. Aceasta mișcare în reducerea cursurilor la fonduri, și-a luat începutul mai întâi și mai vehement în Germania, urmându-i exemplul Anglia și Austria. Franța în urma etalonului urcat de pe la finele anului 1899 a fost atinsă numai în treacăt. Punctul de culminațiune și-l'a ajuns această fluctuațiune de reducere a cursului, mai întâi în Germania, și cam prin Aprilie în Austria. De atunci, s'au mai recules cursurile; dar cu toate acestea cursul rentelor din Germania, la încheierea anului 1900, stetea cu 1 până la 2%, în Austria cu circa $\frac{1}{2}\%$ și cele ungare cu $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}\%$ mai jos, decât la începutul aceluiaș an. Cursul consolelor engleze notează chiar 97.43 față de 99.37 dela începutul anului, și față de 114 cursul cel mai urcat al anului precedent. Situațiunea consolelor engleze se explică prin emisiunile parțiale ale speselor de resboiu, ce au urmat repentin una după alta, și cari promit o fructificare mai bună a capitalului decât consolele. Rentele franceze însă, în genere stau cu 1.8—2.45% mai bine decât la începutul aceluiaș an.

În decursul unei expirate situațiunea politică a luat o formă mai înburătoare în urma prospectelor mai serioase de pace în China. Curtea Chineză se pare că s'a obosit, iar pretensiunile de revanșă ale puterilor din ce în ce devin mai modeste, cea-ce întărește speranța, că într'un viitor apropiat se va încheia pacea. Finalisarea încercăturilor chineze va avé, fără indoială, un efect bun asupra situațiunii financiare europene, luând în considerare suma de circa doué miliarde franci, ce China va trebui să restituie puterilor ca spese de resboiu. Cu mult mai réu stau lucrurile în Transvaal, unde nu se poate sci încă sfîșitul resboiului.

Situațiunea prezentă însă numai înburătoare nu o putem numi. Bursa din London și New-York au indispus iarăși bursele continentale. Bursa din London a urcat etalonul băncii dela 4—5%, și încă imediat la începutul anului, — un termin neusitat, — probabil silită fiind la această măsură din cauza speselor mari de resboiu în Transvaal. La aceasta însă nu-i-se dă prea mare importanța, din cauză că băncile continentale au trecut preste periodul lipsei de bani. Mai neplăcute au fost evenimentele din Australia, și încă și mai surprindătoare a fost deruta cursurilor din New-York, cari au influențat nefavorabil bursa din Berlin. Există temerea, că situațiunea economică americană nu este tocmai satisfăcătoare.

În Germania târgul monetar este abundant, iar crisa scrisurilor fonciare a dispărut dela ordinea zilei.

La Bursa din Viena, afacerile de fonduri au fost normale. Urcarea etalonului la Bursa din London a indispus încâtva bursa, dar pentru aceea cursurile n'au suferit reduceri mari.

Situația tesaurului public. Situația cassei centrale a statului pentru cuartatul al treilea din anul 1900, arată venituri în suma de K 274,083.844, în fața cărora se găsește cheltueli de K 266,085.582, astfel că rezultă un excedent de venituri de 8 milioane coroane. Veniturile față de același cuartat al anului precedent arată un minus de K 1,643.797, care sumă în sine este de tot neînsemnată. Cu toate acestea nu se poate trece cu vederea, că acest minus s'are presenta încă mult mai nefavorabil, și anume în urma

venitului mai mic a dărilor directe cu K 2,644.195, a dărilor indirecte cu K 2,208.894, a competențelor drept cu K 668.035, dacă nu ar fi fost paralisat prin venitul brut cu 4 milioane mai mare al căilor ferate de stat r. u. Deși în observațiile cu cari ministrul de finanțe însoțește tabloul situației, se dă explicația, că sumele mai mici la dări rezultă din fluctuațiunile naturale ale gestiunii, nu trebuie să se peardă din vedere, că chiar și dacă se acceptă punctul de vedere al administrației financiare, în urma stagnării economice, progresiunea în venituri este intreruptă. Cheltuelile în total au crescut cu 1.787,000 K, cea-ce la o stare de 266 milioane coroane pro cuartat nu e de importanță. De importanță pentru noi în special, găsim în tabloul remarcată cheltueliala mai mare ce s'a făcut la ministeriul cultelor și instrucțiunii în suma de K 1,192.306,27, care a fost reclamată pentru întregirea venitelor preoțesci pe basa art. de lege XIV din anul 1898.

Talerii Maria-Teresia. Din Constantinopol se anunță diarului „Pol. Korr.“, că Poarta, respective ministrul turcesc de finanțe a intrat în pertractări cu diferitele institute financiare, pentru a scoate cu încetul din circulațiune talerii Maria-Teresia, cari circulează în Jemen și preste tot în Arabia, și a-i înlocui prin monete turcesci. Talerii Maria-Teresia cari după conținutul lor de argint, valorează ceva mai mult ca 10 piastri (cam 200 fileri), se rescumperă la cassele statului cu 12 piastri. După părerea cercurilor de specialitate abia se va pute executa dispozițiunea Porții, deoarece e puțină speranță că va succede a îndupleca populațiunea Arabiei la primirea monetelor turcesci, cu cari nu e obicinuită, cu atât mai vîrtos că toate interdicțiile pentru importul talerilor Maria-Teresia până acum n'au avut nici un succes.

Asignațiuni de vamă în aur ale institutului de emisiune. Din Viena se scrie: Toate institutele băncii austro-ungare au început cu emiterea asignațiunilor destinate a servi în ambele state ale monarhiei pentru plata competențelor de vamă în locul numerarului. Aceste asignațiuni vor suna despre ori-ce sumă divisibilă cu dece, în mărci germane sau franci, și se vor extrada fără ca să se pretindă dovedirea obligămintului unei plăți de vamă, pe lângă depunerea prețului de cumpărare în valută internă sau în monete de aur de valută franceză sau germană. Cele două centrale ale băncii austro-ungare edau asignațiuni de vamă în aur despre ori-ce sumă, pe când pentru filiale suma maximală a asignațiunilor s'a restrins deocamdată pentru o partidă și într'o di la 500 mărci, respective 500 franci. La cerere însă se poate acorda și filialelor dreptul de a emite și asignațiuni despre sume mai mari.

Convențiunea dintre Statul Român și Banca Națională a României.

Convențiunea dintre Statul român și Banca Națională a României, a fost încheiată, în condițiunile următoare, în ziua de 16 Decembre:

1. Statul român se retrage dela 1 Ianuarie 1901 din asociația formată pe baza legii din 11 Aprilie 1880 și a statutelor din 22 Maiu 1880 între el ca subscriitor pentru a patra parte din capitalul Băncii Naționale române și subscriitorii pentru alte două părți.

2. Activul și pasivul Băncii, cum și toate drepturile pe care guvernul român le posedă ca asociat,

trec la asociația acționarilor, cari vor continua operațiunile sub aceeași denumire și în aceleași condițiuni ca și până acum.

3. În schimbul părții sale de capital și a rezervelor dela Bancă, statul va primi o sumă totală de 14.800.000 lei, plătilă la Bancă în comptul acționarilor în modul următor:

a) 10.000.000 lei imediat după sancționarea prezentei convențiuni și a modificării aduse legii;

b) 4.800.000 lei la 1 Aprilie 1901.

4. Banca va plăti, între altele, ministerului de finanțe, cu începere dela 1 Ianuarie 1901 până la vărsământul complet al fie-cărei sumi, procente de 6 la sută pe an.

5. Partea capitalului cedat de guvern va fi divizat în acțiuni de 500 lei fie-care, cari vor fi emise conform art. 8 din statute.

6. Acțiunile vor fi emise după cursul cumpărării, adecă pe cursul de 1850 lei fie-care plus cheltuelile de emisiune.

7. Statul acordă Băncii o prelungire a privilegiului până la 3 Decembre 1920.

8. Cu începere dela 1 Ianuarie 1913, partea de beneficiu care revine Statului, conform cu art. 8 din legea constitutivă a Băncii, va fi urecată dela 20 la 30 la sută.

9. Tratele și remisele pe piețele franceze și belgiene vor figura printre cele care sunt considerate ca stoc metalic, în proporția prevădută la art. 12 aliniatul 3 din lege și la art. 35, aliniatul 2 din statute.

10. Transmiterea părții statului în Bancă către societatea acționarilor e scutită de ori-ce formalitate și taxă. Toate cheltuelile pentru confecționarea acțiunilor, emisiunii, timbrelor, publicațiuni și alte vor fi în sarcina acționarilor.

În urma acestei convențiuni, articolele următoare din legea constitutivă a Băncii sunt astfel modificate: Art. 4. Durata Băncii Naționale e prelungită până la 1920.

Art. 5. aliniatul I. Capitalul Băncii va fi de trei-deci milioane lei, realizat prin subscripțiune publică, etc. etc.

La art. 8 se va adăoga aliniatul următor: „Cu începere dela 1 Ianuarie 1913 această prelevare va fi de 30 la sută”.

Art. 12, aliniatul 3. — Trei-deci la sută din acest stoc metalic al Băncii va pute consista în trate asupra pieței engleze, germane, franceze și belgiene.

Statutele Băncii vor fi puse în acord cu aceste modificări prin votul adunării generale a acționarilor, aprobat de guvern.

Această convenție va intra în vigoare după ce va fi fost ratificată de adunarea generală a acționarilor Băncii, aprobat de corpurile legiuitoare și sancționată prin decret regal.

* * *

Banca Națională a convocat în adunare generală ordinară pe acționarii săi pe ziua de 28 Ianuarie 1901, în localul Băncii, la 2 oare după amiazi.

Ordinea zilei cuprinde:

1. Aprobarea convențiunei de mai sus.

2. Modificarea art. 2, 3, 4, 6, 35 și 44 și suprimarea art. 86 din Statute spre ale pune de acord cu modificările aduse legii asupra înființării Băncii Naționale.

Vor avea dreptul să ia parte la adunarea generală extra-ordinară toți detentorii de acțiuni la pur-

tător sau nominative, cari vor fi depus sau înscris acțiunile lor până la 8 Ianuarie 1901 inclusiv.

Depunerile sau înscrierile se vor face la Administrațiunea Centrală a Băncii sau la sucursalele și agențele ei.

Persoanele cari au acțiunile lor în deposit liber la Casa de Depuneri și Consemnațiuni vor pute depune, în loc de acțiuni, recepisele acestei case.

Ori-ce inscripțiune sau depunere tardivă ridică dreptul de a asista la adunare.

Patru acțiuni dau dreptul la un vot.

Nimeni nu poate avea mai mult de 10 voturi pentru sine și alte 10 voturi ca mandatar, ori care ar fi numărul acțiunilor sau mandanților săi.

Acționarii cari vor fi depus sau înscris acțiunile lor în termenele prescrise mai sus, vor pute da procuri în regulă spre a fi reprezentați prin alți acționari, având dreptul de vot.

Prin excepțiune Statul, stabilimentele și corporațiunile pot fi reprezentați printr'un delegat; minorii și interdișii prin curatorii lor, iar femeile prin ori-ce reprezentant acționar sau străin.

Procurațiunile precum și celelalte acte, cari dau dreptul de a asista la adunarea generală afară de acțiuni, despre care s'a vorbit mai sus, vor fi depuse sub pedeapsă de nulitate, atât în București cât și în sucursale, până la 25 Ianuarie 1901, oarele 4 seara.

AGRICULTURĂ.

Situațiunea agricolă.

În *Ungaria*. Starea sămănăturilor și a împreguirilor agricole, pe baza raportului oficios al ministerului de agricultură, este următoarea:

În luna Decembre a domnit timp neguros, parțial cu precipitațiuni și ninsoare, astfel că în multe locuri deja la mijlocul lunei Decembre sămănăturile erau acoperite cu zăpadă. Pe Alföld a fost timp dulce aproape în întreaga luna Decembre. În urma acestuia în numeroase economii lucrările au putut fi continuate și chiar sfârșite. Sub influința timpului domol sămănăturile aproape fără excepțiune au răsărit foarte bine, s'au dezvoltat bine și în general au ajuns în stare îndestulitoare sub acoperământul de zăpadă, care va avea o influință foarte binefăcătoare, pentru-că prin aceasta vor fi decimați șoarecii și insectele, cari s'au ivit în multe locuri. Vitele s'au pus pretutindenea la grajd; de lipsa de nutreț se plâng deja în unele locuri și ici colea oamenii au început a nutri vitele și cu paie și pași de cucuruz.

În *România*. După știrile sosite de prin județe la ministerul agriculturii, starea sămănăturilor de toamnă este foarte frumoasă. Ogoară pentru sămănăturile de primăvară s'au făcut multe și în condițiuni favorabile. Timpul călduros de toamnă a făcut să se sporească insectele și buruienile stricăcioase sămănăturilor; dar frigul din urmă a oprit insectele de a mai cauza stricăciuni.

*

Statificarea serviciului veterinar. La 1 Ianuarie a. c. a intrat în vigoare art. de lege XVII: 1900 despre statificarea serviciului veterinar. Pe baza acestei legi ministerul de agricultură sub nr. 95000/1900 a emis o ordinațiune de executare, care regulează întreg serviciul veterinar în 193 paragrafi. Medicii veterinari vor fi împărțiți în cercuri peste țeara în-

treagă. Ocuparea posturilor nou create de medici veterinari reg. ung. s'a pus deja în lucrare și se va efectui ușor, de-oarece aproape toți medicii veterinari diplomați au cerut posturi de stat, astfel că o lipsă de concurenți nu este de prevădută.

*

Pomicultori premiați. Primul premiu de 600 cor. pentru progres pe terenul pomăritului l-a primit în 1900 dl *Basil Radu*, învățător român în Mikolapatak, un alt premiu de 200 cor. l-a primit dl *Ioan Mihalca*, învăț. în Kókényes, ambii aparținători cottului Maramureș. Suma celor 21 premii, 5000 cor., a fost dăruită de Institutul fonciar ungar, și este destinată numai pentru învățători, anume 1 premiu de 600 cor., 2 de câte 400 cor. și 18 de câte 200 cor.

COMERCIU.

Indicarea cantității mărfurilor, ce se negociază în pachete. La 1 Ianuarie 1901 avé să intre în vigoare dispozițiunea ministerială luată sub Nr. 14.734 pe baza articolului de lege XXXIV din 1893, — dispozițiune care stabilește speciile mărfurilor, pe al căror ambalagiu trebuie notată necondiționat cantitatea. Considerând însă, că în magazinele comercianților se află încă multă marfă cu însemnarea conținutului, făcută la o dată mai veche, mai departe că din cauza stagnării observate în timpul din urmă, comercianții n'au putut desface marfa, și în fine considerând că prin ordinațiunea amintită ar fi atinși mai ales comercianții din patrie, s'a suspendat deocamdată inactivarea ordinațiunii ministeriale, până la altă dispozițiune. Despre aceasta au fost încunoscințate camerele comerciale și industriale, și a fost rugat guvernul austriac să atragă atențiunea fabricanților asupra acestei ordinațiuni, pentruca aceștia, în propriul lor interes, să ajusteze marfa destinată pentru Ungaria după dispozițiunile legii, căci altfel va pute fi și confiscată.

*

Situațiunea comercială în România. La 24 Decembrie 1900 societățile de navigație pe Dunăre au întrerupt cursele lor din cauza ceței; situațiunea comercială continuă a fi nehotărâtă. În ceia ce privește prevederile de urcare a prețurilor cerealelor, ele sunt slabe, fiindcă în Europa starea semănăturilor e bună, iar recoltele în Australia și Argentina se anunță a fi deasemenea favorabile.

COMUNICAȚIUNE.

Noul tarif de persoane al căilor ferate ung. de stat. La 1 Ianuarie a. c. a intrat în vigoare pe liniile căilor ferate ungare un nou tarif de persoane, care, afară de condițiile pentru transportul bagajului, în general este de altcuntru tot cel vechiu. Mai de interes sunt următoarele schimbări: Combinarea de bilete de călătorie pentru trenuri accelerate și de persoane s'a restrins într'atât, încât astfel de combinații, cu excepția comunicației vicinale, sunt permise numai în comunicațiunea la îndepărtări. — În comunicația zonei I-XIII călătoria pân' acum se putea face și pe o rută cu încunjur; de aci înainte se poate folosi însă numai ruta cea mai scurtă. — Pentru cazul când un voiajor

trebuie să se oprească în o stațiune de legătură din cauza, că trenul care pleacă mai departe nu se oprește în stațiunea ce voinște a o ajunge, s'a fixat, că călătorul poate pleca mai departe și a doua zi, însă numai în decursul alor 24 de ore, altcuntru biletul nu mai este valabil. — Cu considerație la împrejurarea, că bilete de zona XIV nu permit o întrerupere a călătoriei, de altă parte ivindu-se adeseori, că câte două trenuri cari se succed la intervale mai mari, au legătură în una și aceeași stațiune cu unul și același tren, s'a stabilit, că în asemenea cazuri să se libereze bilete de zona XIV numai pentru trenul, care are legătura imediată. — Restituirea prețului de călătorie se făcea până aci numai, dacă nu se putea da loc călătorului; pe viitor se va restitui prețul și în cazuri de îmbolnăvire, de neînțelegeri, și în alte cazuri demne de considerat. — Până aci, când se luau bilete într'o stațiune, în cupeu, pentru continuarea călătoriei, depindea de conductor să apretieze dacă mai era timp sau nu, pentru luarea biletului la ghișeu, și conform rezultatului se încasa taxa supletorie de 1 coroană. Acum s'a stabilit, că această taxă nu se va încasa, dacă oprirea trenului în Budapesta nu trece peste 30 minute, iar în alte stațiuni peste 15 minute. — Toți lucrătorii, cari se legitimează că pleacă pentru ocuparea unui loc câștigat prin oficiul pentru mijlocirea de lucru din Budapesta, pot călători cu jumătate preț. — Favorurile pentru elevi de școală (cu bilete lunare), cari se admiteau până aci numai pentru Budapesta și pentru puține orașe provinciale, s'au generalizat și s'au făcut prețuri de tot scădute, așa pentru zona I de depărtare (21—25 km.) se plătește pe lună 6 K; pentru zona II (26—40 km) 8 K; în comunicația vicinală pentru zona I (1—40 km) 3 K; zona II (11—15 km) 4 K; zona III (16—20 km) 5 K.

Taxa pentru bagaj până la 50 kgr. rămâne neșchimbată; o reducere se va face numai la obiecte grele și la predarea de mai multe colete de bagaj. Pentru voiajori tariful nou va avé acel avantaj, că pe viitor compartimentele nu vor mai fi încărcate cu geamantane mari și grele, și organele de stațiune sunt avisate a îngriji ca această calamitate pentru public să dispară.

*

Circulațiunea la „Porțile de fer“ Conform statisticei despre circulațiunea vaselor prin „Porțile de fer“ în anul 1900, în cursul anului expirat au trecut prin canal, pe *fluviu în sus* 446 vase cu un tonagiu de 1.029,114 măji m. și 113 vase goale; pe *fluviu în jos* au circulat 424 vase, cu un tonagiu de 1.188,890 măji m. și 173 vase goale. Vapoare au circulat, în ambele direcțiuni în total 1439. Taxele de peiajiu au dat cifra K 542,794—, din care au solvit: Societatea de navigațiune dunăreană K 349.717, Societatea ung. de navigațiune fluvială K 105,546, Societatea română de navigațiune K 58,197, Societatea sârbescă de navigațiune K 13,054 și Societatea sudgermană de navigațiune K 7192. — În budgetul ministerului de comerț au fost preliminate K 640,000 ca încassări și K 250,300— ca cheltuieli, astfel că ar fi trebuit să rezulté un plus de K 390,000—, de fapt însă venitul curat se reduce la K 292,000—, pe când interesele și cuota de amortisațiune a împrumutului pentru regularea porților de fer face K 1.459,700. Prin urmare misiunea internațională ce s'a încredințat statului nostru în chestia Porților de fer a costat în anul trecut respectabila sumă de K 1.167,700. ⚡

INDUSTRIE.

Vânzare de sare pentru scopuri industriale. Pentru delăturarea greutateilor și neajunsurilor împreunate până acum cu procurarea sării pentru scopuri industriale, ministrul ung. de finanțe Lukács a introdus unele noțiuni cu privire la furnizarea de sare erarială. Anume Societatea comercială ung. pe acții, care și până acum a reprezentat în străinătate erarul reg. ung. de finanțe și acum în urmă a recăștigat piețele bulgare pentru sarea ungară, a primit autocrisarea ca, ținând seamă de toate dispozițiile legale, să îngrijască la salinele respective de denaturarea și exploatarea sării menite pentru scopuri industriale. Societatea numită a mai primit însărcinarea ca, afară de locurile de denaturare, să susțină magazinele mai mari de sare industrială deocamdată în Budapesta, Pojon, Seghedin, Cluj și Agram, precum și în alte localități, ce se vor designa, conform cerinței, din partea ministrului de finanțe, pentru ca astfel să poată satisface cerințelor și să inlezească procurarea sării, mai ales pentru mica industrie, cu încunjurarea formalităților greoaie de până acum. Intreagă manipularea societății va fi controlată continuu de ministrul finanțelor prin organele sale. Autoritățile salinelor vor cere dela societate aceleași prețuri, ca și dela ori care altă partidă.

Pentru a satisface mai ușor cererea de sare comună, numita societate s'a obligat a înființa în Oena-Slatina și Uioara (Maros-Ujvár) câte o moară mai mare de sare, care să poată măcina pe an cel puțin 80.000 măji metrice sare fină, pentru a o aduce în comerț. Societatea are dreptul a-și lua firma de „Reprezentanța generală a monopolului de sare reg. ung.“, ceea-ce nu obligă pe negustorii de sare și pe consumatori să-și acopere trebuințele numai dela numita societate, ci de unde le convine.

*

Pentru încurajarea industriei de casă, adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoara“, ținută în Deva la 18 Nov. 1900, a luat în programul său viitor de muncă și următorul punct: să se constituiească la Orăștie un comitet de dame sub presiunea Doamnei vicepres. a reuniunii *Victoria Erdélyi*, cu menirea de a invita femeile române din comuna *Vaideiu* — bantuită în anul trecut de un foc teribil, — ca să gătească în decursul acestei ierni diferite lucruri aparținătoare industriei noastre naționale. Reuniunea a intenționat prin acest conclud să se apropie cu un pas de realizarea propriului său scop, încurajând femeile noastre la dezvoltarea industriei de casă și cu o cale sărindu-le într'ajutor și dându-le ocaziune să câștige ceva prin muncă în momente de grea încercare. Obiectele lucrate numai cu motive curat românești: mici perine, covorașe, tablete, șurțe, desăguți, etc. — țesute, cusute și întocmite pentru uzul practic — vor forma proprietatea reuniunii și vor avea menirea de a fi expuse și desfăcute la adunarea generală a „Asociațiunii“ și a „Fondului de teatru“. Spre acest scop adunarea a votat 400 cor., care sumă s'a trimis la începutul lui Dec. tr. comitetului de dame din Orăștie. Inițiativa acestui conclud, *D-na Elena Pop Hossu-Longin*, merită toată recunoștința.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

(Direcțiunile institutelor noastre financiare și comerciale sunt rugate a îngrijii, ca revista noastră să fie informată la timp despre momentele mai însemnate ce se petrec în sinul institutelor de sub conducerea lor, și în deosebi asupra chestiunilor de interes pentru cercuri mai largi).

„*Albina*“, *inst. de credit în Sibiu*. La 5 Ian. a. c. și-a ocupat postul nou alesul secretar al „Albinei“, Dl *Dr. Nic. Vecerdea*, până acum advocat în Sibiu. Dl Vecerdea a fost membru în direcțiunea Albinei încă din anul 1894, și și-a făcut și praxa advocațională în cancelaria avocatului numitului institut. Astfel este un bun cunoscător al tuturor afacerilor băncii noastre principale, și va putea să prevadă agendele postului său cu înlesnire și competență. Cancelaria advocațională a D-lui Dr. Vecerdea, se n'ștelege, a fost desființată.

Banca austro-ungară. Încheierea conturilor Băncii austro-ungare pro 1900, după detragerea cheltuielilor (regie, spese, etc.) arată un profit net de K. 16.508.061.11, din care acționarii au să primească 4% interese ale capitalului social de 210 mil. coroane adevă K. 8.400.000—

Din restul profitului net se vor da:

10% fondului de rezervă	„	810,806.11
2% fondului de pensuni	„	162,161.22
mai rămânând disponibil	„	7.135.093.78

Acest rest pe jumătate se va da acționarilor ca dividendă; iar cealaltă jumătate se va împărți conform §-lui 102 al statutelor între erarul austriac (63.07%) și ungar (36.93%), și anume va primi: Austria K. 2.250.075.30, iar Ungaria K. 1.317.471.59. Acționarii vor primi deci în total:

4% dividendă	K	8.400.000—
1/2 din excedentul amintit	K	3.567.546.89
profit neîmpărțit din 1899	K	471.39
laolaltă	K	11.968.018.28

Dividenda anului 1900 va fi prin urmare K. 79.70, adevă 5.693% (față cu K 102 sau 8.5% din anul 1899). Cuponul pentru semestrul II. se va rescumpăra cu K 51.70 după aprobarea bilanțului prin adunarea gen. convocată pe 4 Februarie.

DIN REUNIUNI.

Reuniunea rom. de agricultură din com. Sibiu și-a ținut adunarea generală pe an. de gestiune 1899 în comuna Sadu la 30 Dec. st. n. 1900, sub conducerea președintelui *D. Comșa*. Din cauza ninsorii, public din alte comune a fost puțin; Sădenii însă au participat în număr frumos. Adunarea a fost deschisă la oarele 1 1/2 d. a. prin un discurs, în care s'au arătat în general progresele Reuniunii în timp de 12 ani dela data înființării ei. Secretarul *V. Tordășianu* a cetit raportul comitetului. În raport se constată, că în 1899 s'au ținut 1. 2 *intruniri agricole* în comunele Topârcea și Pianul de jos; 2. o *expoziție de vite și una de poame*, ambele în Sibiu cu un succes îmbucurător; 3. comitetul a *plantat pomi* în grădinile membrilor din Tălmăcel; 4. a *distribuit 5000 pomi* pentru școalele mai multor comune; 5. A *distribuit peste 100 Kg. semință* de trifoiu, luțernă, ovės, orz și cânepă. Afară de acestea s'a făcut o amănunțită dare de seamă

despre activitatea *băncilor sătesci*, înființate de Reuniune, despre *uзелtele economice* procurate, despre *fondurile de bucate*, despre *mostrele de cusături* colectate din mai multe comune, etc.

Raportul a fost luat la cunoscință, s'a votat mulțămită protocolară institutelor de bani cari au votat ajutoare pe seama Reuniunii, cum și ministrului de agricultură, s'au exprimat condolențe pentru membrii repositați și s'a ales o comisiune pentru censurarea rațiociniului și budgetului.

Președintele a ținut apoi o vorbire despre cultivarea rațională a fenațelor și a grădinilor de pomi, cum și despre recușitele agricole mai practice, sfirșind prin a demonstra folosul înființării băncilor sătesci și stăruind ca și în Sadu să se înființeze o astfel de bancă, în care scop s'au înscris 18 membri. Constituirea băncii s'a amânat pe mai târziu.

În fine comisiunea censurătoare raportează, că a aflat socotelele în bună ordine și, la propunerea ei, adunarea a dat comitetului absoluturul, a încuviințat budgetul pe 1900 și a votat mulțămită comitetului. Cu această ocaziune s'a reales comitetul central pe un nou period de 6 ani și apoi s'a închis adunarea.

*

Meseriași rom. din Orăștie — cum scrie „Bun. Econ.“ — voidă a se închea în o Reuniune proprie de meseriași, au înaintat ministerului în două rinduri Statutele spre întărire. Statutele au fost repețit respinse, sub cuvânt că aici mai sunt atari Reuniuni (neromâne). Acum meseriași nostri au declarat, că se vor alipi la „Reuniunea Economică“, în cadrul statutelor căreia se pot desvolta destul de liber și cu succes. Comitetul Reuniunii economice a hotărît în ședința sa de Luni (10 Dec. n.) să inactiveze secțiunea industrială a Reuniunii, care până aci n'a funcționat, fiind-că măestrii cari puteau intra în ea, încercau să-și formeze Reuniune proprie. Întrând acum la „Reun. Econ.“ comitetul Reuniunii va numi o comisiune specială dintre meseriași, care să îngrijească de promovarea intereselor lor, de buna lor desvoltare.

CRONICĂ.

† **Dr. George Vuia**, medic în Arad și președinte al direcțiunii dela institutul de credit și economii „Victoria“ din Arad, a repositat în Arad la 21 Decembre st. n. 1900 în virstă de 50 ani, lăsând după sine soția cu 3 orfani. Decedatul Dr. Vuia s'a născut în Arad din părinți sêraci, a studiat medicina în Budapesta, apoi s'a stabilit la Arad, unde în curând a ajuns om cu vază și membru marcant al societății. De un șir de ani în timpul verii Dr. Vuia stătea la Băile Herculane ca medic de băi, unde se bucura de nume foarte bun. Reposatul a fost unul dintre cei mai zeloși muncitori ai marelui institut de credit ce l'a ales președinte al seu.

*

† **Romul Petric**, casarul inst. „Albina“, după lungi suferințe a repositat la 15 Dec. a. tr. R. Petric a fost unul dintre cei mai vechi funcționari ai „Albinei“, și a intrat în serviciul acesteia îndată după înființarea ei. A fost la început contabil și apoi casar al centralei în Sibiu; înainte cu câți-va ani însă, îmbolnăvindu-se, a părăsit acest post și a provădit agende mai ușoare în secțiunea de escompt, aproape până la moartea lui. R. Petric a lăsat o văduvă și mai mulți copii. Func-

ționarii „Albinei“, în loc de cunună pe sicriul fostului lor coleg, au contribuit suma de Cor. 54.24 la fondul „George Barițiu“ al Asociațiunii.

*

Jubileul de 25 de ani al băncii imper. germane. Banca imp. din Germania serbează tocmai acum jubileul de 25 de ani dela organizarea ei pe basa legii speciale din 1875. Credem a fi de interes, dacă vom reproduce aci un estras din scrierea președintelui directoriului acelei bănci, cons. intim Dr. Koch, care tractează despre scopurile și politica național-economică a acestui mare institut din imperiul german.

Banca imperială („Deutsche Reichsbank“) este banca centrală de emisiune a Germaniei. Destinația ei național-economică, pe care sunt basate drepturile ei speciale și datorințele ei, este în primul rând designată prin numirea ei, care indică strînsele legături cu instituțiunile statului german. Administrația băncii este impededată a se lăsa condusă de considerațiuni de câștig. După cum banca imperială scutește valuta imperiului, astfel prin mijloacele de care dispune, ea formează un scut puternic mai ales în timpuri de crisă pentru creditul țerii. Nu numai prin cumpărări de cambii cu scadențe scurte și alte efecte, ci mai ales prin desvoltarea admirabilă a circulațiunii de giro, promovează și înlesnesce circulația plăților în întreg imperiul. Etalonul ei de discount consideră pe deoparte referințele pieței de bani, de sub a căror imiurire nici ea nu să poate subtrage, de altă parte discountul ei nu este fără de influență asupra prețului banului, deoarece celelalte institute de bani țin cont de acela și de regulă se orientează după el. În acest rol important pentru viața economică a imperiului, pentru care banca imp. formează rezervoriul central de bani, ea se deosebește esențial nu numai de alte afaceri de bancă, ci și de „băncile private de emisiuni“ („Privat-Notenbanken“). Sub acest nume legea a conces existența deocamdată și a celorlalte bănci de emisiune, însă cu anumite restricțiuni. Din 32 de bănci de emisiune, cari există, 25 nu se mai ocupă cu emisiuni de note.

Schimbările cele mai adânc tăietoare în organizația băncii imp. germane s'au făcut în 1899 prin o lege, care dispune ca capitalul fundamental să se urce la 180 milioane de mărci, iar contingentul circulațiunii notelor libere de dare s'a fixat în suma de 450 mil. mărci.

Cu privire la participarea statului la câștig noua lege dispune, ca împărțirea să urmeze în raportul de 3 la 1 din restul venitului curat după distribuirea primului dividend de 3 $\frac{1}{2}$ % și după dotarea fondului de rezervă.

#

ÎNVEȚĂMÎNT

Academia orientală de comerț. Până în vara anului 1899 a existat în Budapesta un așanumit curs orientat pentru comerț, care în urma deciziunii preinalte din 31 Maiu 1899 a fost ridicat la rangul de Academie orientală de comerț și reorganizat prin ordinațiunea ministrului de culte și instrucțiune publică din 17 Iunie 1899 Nr. 40,735. Academia a fost inactivată cu începutul anului școlar 1899/1900.

Scopul Academiei orientale este, ca să crească pentru comerț în direcțiune practică astfel de indiviți, cari atât ca funcționari comerciali, cât și ca comercianți de sine stătători, să corespundă cerințelor mai înalte ale timpului, cu deosebire în ceea ce pri-

vesce conexiunile comerciale cu Orientul; aceasta o vor pute face atât în urma culturai lor generale, cât și a calificației lor speciale și practice și a cunoștințelor de limbi. Mai departe Academia orientală urmărește și scopul să înleznească câștigarea calificației speciale și a cunoștinței de limbi și astorfel de oameni, cari vor să se perfecționeze în științele comerciale.

În conformitate cu scopul urmărit, la Academia orientală se primesc ca ascultători (elevi) ordinari numai tineri, cari au depus cu succes examenul de maturitate la gimnaziul, școala reală sau la școala comerciale superioare, și dintre aceștia în primul rând aceia, cari au absolvat școala cu succes eminent. Elevi extraordinari sunt aceia, cari având cunoștințele pregătitoare necesare, vor să-și completeze cunoștințele în una sau alta direcțiune.

Punerea în practică a cunoștințelor câștigate în Academia orientală dă elevilor absolvenți ai ei un viitor sigur atât ca comercianți de sine stătători, cât și ca funcționari aplicați la diferite întreprinderi. Elevi, cari au absolvat cursurile acestei Academii până acum, au aflat aplicație între altele la Societatea ung. pe acții pentru navigația fluvială și maritimă, la Muzeul comercial ungar, la Societatea ung. comercială, etc. Împrejurarea, că elevii absolvenți ai Academiei pot afla aplicație și la consulatele din Orient, ridică mult însemnătatea acestei Academii în ceea ce privește raporturile Ungariei cu țările balcanice.

Academia orientală stă sub autoritatea ministrului de culte și instrucțiune publică, care în chestiuni principale porcede în conțelegere cu ministrul de comerț. Pe director și pe profesori îi numește ministrul instrucției publice. Supraveghierea o are o comisiune de 6 membri.

Obiectele de învățământ ale Academiei orientale sunt următoarele:

a) *limbi*: româna, sârba și bulgara, turceasca, neo-greca, italiana, franceza, germana. Pentru întregirea cunoștinței de limbi servește araba vulgară și limbile rusesci.

b) *studii speciale*: etnografia și geografia Orientului, studiul vămirilor și comerțul exterior în legătură cu afacerile consulare și dreptul internațional, studiul comunicațiunii, enciclopedia juridică în legătură cu dreptul public și cu dreptul administrativ, legislațiunea comercială și de credit, economia politică și finanțele, studii speciale comerciale, aritmetica comercială, contabilitatea.

Toate obiectele sunt obligate pentru elevii ordinari. Parte întregitoare a învățământului formează excursiunile de studii. Pentru perfecționarea elevilor, ministrul de comerț dă stipendii (de câte 1600 și 2400 cor.) pentru călătorii în Orient; asemenea stipendii sunt preliminate și în bugetul ministrului de culte și instrucțiune publică.

În cursul anului profesorii se conving de progresul elevilor pe calea colloquiilor. La finea fiecărui an școlar (cursul întreg e de 2 ani) elevii au să facă examen scripturistic și verbal. Despre examenul elevilor din anul al doilea se extradă un atestat-absolutoriu.

*

Școală industrială de lemnărie în Caransebeș. La 6 Dec. 1900, președintele *comunității de avere din Caransebeș* a adresat un apel călduros și binemotivat către preoțimea, învățătorimea și ceilalți cărturari din comitatul Caraș-Severin, ca să lumineze poporeni încredințați păstoririi lor asupra binefacerilor școlii industriale de lemnărie, ce Comunitatea de

avere cu sprijinul Reuniunii agricole comitatense va înființa în Caransebeș. Scopul acestei școale va fi, ca fiii împăduriților, lipsiți de mijloace materiale, să fie instruiți în confecționarea diferitelor unelte economice de casă și de câmp, și cu chipul acesta să li-se deosebască posibilitatea de a-și crea isvoare noue de câștig, sau cel puțin de a pute întrebunța mai bine timpul iernii, confecționând obiectele economice pentru trebuințele proprii: furci, greble, ș. a. Comunitatea de avere la 13 Decembrie 1900, a publicat concurs la 16 stipendii de câte 16 Cor. lunar, destinate pentru 16 tineri învățăcei pe întreagă durata instrucțiunii, de 3 luni. Tot comunitatea de avere va cumpăra învățăceilor uneltele trebuincioase și le va pune la dispoziție materialul de lucru. Reflectanții la acele ajutoare au fost recercați să se prezente în persoană la comunitatea de avere în 31 Dec. st. n. 1900.

Cu chipul acesta Comunitatea de avere face un serviciu neprețuit urmașilor foștilor grăniteri. Astfel de cursuri ar trebui înființate și în alte regiuni locuite de Români.

*

Prelegeri econ. în com. Albei-de-jos. Reuniunea agricolă maghiară a acestui comitat aranjează în această iarnă întruniri agricole, împreunate cu prelegeri pentru popor. Despre prelegerile ce au avut loc în Teiuș se scrie că au fost ținute în limba maghiară și numai după aceea tălmăcite și românește, cu toate că prima condiție a unei prelegeri pentru popor este ca ea să fie nu numai înțeleasă pe deplin, dar, când e vorba de reforme economice ca cele intenționate prin numitele prelegeri, să misce inimile și să le înduplece la pornirea reformelor atât de neapărat trebuincioase. Se impune deci în mod imperios pretutindenea ținerea prelegerilor economice din partea cărturarilor noștri, direct în limba poporului.

Duminecă în 16 Dec. numita reuniune a ținut prelegere în Blaj, și anume despre bureții stricăcioși și ceva din sfera medicinei veterinare. „*Unirea*“ apreciază astfel această prelegere: „Dacă cei mari doresc așa de mult un progres al economilor țărani, întârească statutele reuniunii economice românești, înaintate de mulți ani, și de bună seamă rezultatul se va ajunge mai curând.“

LITERATURĂ.

Anuarul Băncilor române, 1901. (Anul II) a apărut în editura „Delegațiunii Băncilor“ și se poate procura la administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (str. Schewis 2.) cu prețul de 3 C.— Anuarul Băncilor, care de astădată ni-se prezintă în legătură elegantă de pânză și în estensiune de 152 pag. 8° mare, cuprinde calendarul Gregorian și Iulian pe anul 1901, cu indicarea termenelor ultime pentru administrarea dărilor și competențelor, cu tragerile la sorti și cu scadența cupoanelor dela efectele mai importante, apoi șematismul tuturor institutelor rom. financiare și comerciale, care a fost compus de astădată cu deosebită îngrijire și cuprinde o serie de date importante, până acum neconsiderate în acest anuar. Publicațiunea mai este înzestrată cu un bilanț general al băncilor rom. pe anul 1899, o consemnare comparativă și explicativă a monetelor austro-ungare și străine, cu un extras din regulamentul băncii austro-ungare, informațiuni despre cassa de

păstrare postală, cu tarifele de poștă și telegraf, tabele de competențe de timbru și cu o cheie pentru calcularea intereselor.

Valoarea Anuarului a crescut foarte mult prin înavușirea datelor informative despre diferitele institutivite, cum sunt: indicarea mai completă a modalităților (și limbilor) de firmare, a prețului acțiunilor, a ramilor de operațiune și a condițiilor observate la fie care ram (etalonul, garanții, documente, etc.) De remarcat mai este și expunerea mai evidentă a Conturilor de profit și pierderi și arătarea mai completă a distribuiri profitului și a cotei de binefacere.

Această publicațiune este deci de deosebit interes pentru toți câți se ocupă cu economia, și deadreptul indispensabilă pentru institutivite noastre financiare.

Posta Redacțiunii.

Cătră cetitori. Sub această rubrică redacțiunea va servi în mod gratuit pe toți abonații „Revistei Economice“ cu orice informațiuni i-se vor cere în afaceri economice, și în deosebii cu privire la elocări de capital, la contragerea de împrumuturi, despre trageri la sortii, etc.

Trageri la sortii.

Losuri de stat din anul 1854. La 2 Ianuarie 1901 s'au sortat următoarele 73 serii: 4 77 304 345 423 463 513 516 524 529 649 663 744 784 812 858 892 960 1084 1153 1189 1210 1224 1269 1280 1364 1393 1699 1751 1806 1973 1996 2089 2093 2100 2109 2116 2169 2272 2333 2357 2359 2378 2406 2426 2437 2474 2530 2657 2663 2703 2789 2912 3051 3058 3087 3120 3146 3172 3222 3234 3332 3346 3366 3389 3430 3439 3525 3587 3640 3712 3762 3883. Tragera de premii se va face la 1 April 1901.

Losuri credit din anul 1858. La 2 Ianuarie 1901 s'au tras următoarele 34 serii: 200 346 638 929 954 1087 1114 1125 1167 1226 1472 1482 1543 1551 1768 1841 2303 2397 2575 2625 2652 2683 2777 2808 2852 2916 3237 3424 3442 3533 3601 3828 3908 3968.

Dintre cari cu câștiguri mai mari s'au tras următoarele:

Seria	Nr.	Cor.	Seria	Nr.	Cor.	Seria	Nr.	Cor.
638	25	800	1482	42	800	2777	58	800
929	41	800	1551	51	800	2808	20	800
929	58	4000	1768	38	800	2852	31	2000
954	53	800	1841	8	800	2852	76	800
954	72	800	2303	4	3000	2916	60	800
1087	38	3000	2303	43	800	3237	39	800
1114	15	2000	2303	57	800	3237	71	800
1114	45	800	2575	12	800	3424	15	800
1114	84	10000	2575	21	800	3442	29	800
1125	42	10000	2575	50	800	3442	51	800
1125	63	800	2625	17	4000	3342	54	800
1167	47	800	2625	80	800	3533	19	800
1226	17	800	2652	23	3000	3601	14	800
1226	57	800	2683	51	800	3601	41	800
1482	9	60000	2777	5	800	3828	2	3000
1482	13	2000	2777	22	800	3968	37	30000

Toate celelalte losuri cuprinse în seriile de sus dobândesc cel mai mic premiu de câte 400 Coroane. Rambursarea se face la 1 Iulie 1901, când va fi și proxima tragere.

Losuri Crucia roșie austriacă a fl. 10. La 2 Ianuarie 1901, s'au tras spre amortisare următoarele 30 serii: 82 287 1290 2381 2973 3215 3670 3921 3973 4400 4514 4612 5157 5529 6773 6838 6854 7109 7494 7571 7962 8655 9089 9151 9284 10371 10502 11502 11686 11862.

Cele 1500 losuri cuprinse în aceste serii se vor rambursa la 5 Ianuarie 1901 cu câte 28 cor., restituindu-se couponul de premii proprietarului. — Proxima tragere la 1 Iulie 1901.

Iar la tragerea de câștiguri s'au sortat următoarele losuri:

Seria	Nr.	Cor.	Seria	Nr.	Cor.	Seria	Nr.	Cor.
200	24	200	2538	17	200	6709	36	100
276	13	200	3103	36	100	7877	15	100
383	37	200	3831	36	200	8431	43	100
624	40	200	4449	17	200	9062	6	200
1122	14	200	4639	34	100	9444	42	200
1252	24	200	4770	30	100	9658	45	100
1774	34	200	4774	32	200	10303	12	200
1803	9	100	5009	31	100	11073	21	100
2313	6	2000	5338	40	100	11487	15	100
2348	18	100	5381	43	100	11954	11	100
2476	48	200	5491	5	70000.			

Rambursarea se face cu 5 Ianuarie 1901 pre lângă retragerea din circulațiune a losului dimpreună cu couponul de premii.

Losuri „Krakau“. La 2 Ianuarie 1901, s'au tras următoarele câștiguri principale:

Nr.	Cor.	Nr.	Cor.	Nr.	Cor.	Nr.	Cor.
7502	25000	28995	500	40569	500	58707	2500
21991	500	37631	500	44616	500.		

Losuri Laibach. La 2 Ianuarie 1901 au eșit la sortii următoarele câștiguri principale:

Nr.	Cor.	Nr.	Cor.	Nr.	Cor.	Nr.	Cor.
5775	1000	28962	1000	41540	1000	71763	50000
21183	1000	33330	3000	2657	1000.		

Losuri de Triest a fl. 50 d. a. 1860. La 2 Ianuarie 1901, s'au tras următoarele câștiguri principale:

Nr.	Cor.	Nr.	Cor.	Nr.	Cor.	Nr.	Cor.
2784	400	9059	400	9821	400	15172	300
3484	300	9276	2000	12368	400	17439	300
4612	400	9299	300	13668	2000	17614	20000
4647	300.						

Losuri de 5 pentru Regularea Dunării d. a. 1870. La tragerea din 2 Ianuarie 1901 s'au făcut următoarele câștiguri principale:

Nr.	Cor.	Nr.	Cor.	Nr.	Cor.
33093	140000	111162	2000	117221	20000
119168	10000	192175	50000.		

Losuri Braunschweig de 20 Taleri. La 31 Decembrie 1900, s'au tras următoarele 63 serii: 138 159 449 692 707 908 1090 1157 1243 1492 1530 1672 1835 1865 2054 2088 2230 2380 2579 2786 2806 3036 3256 3373 3506 3570 3619 3833 3851 3865 3961 4036 4341 4418 4517 4649 5338 5476 5547 5648 5819 5918 5980 6202 6369 6517 6564 6566 6604 6824 6827 6921 7106 8044 8176 8228 8476 8495 8730 8959 9207 9651 9847; cu câștiguri mai mari următoarele:

Seria	Nr.	Cor.	Seria	Nr.	Cor.	Seria	Nr.	Cor.
692	12	300	2579	8	45000	5918	2	300
707	19	240	2786	17	240	5918	50	300
908	34	300	3506	44	240	6824	15	12000
1243	18	300	4036	36	300	6921	14	300
1672	7	3750	4418	11	300	8495	33	6300
2054	4	240	4649	48	240	8959	19	300
2230	17	300	5338	42	240.			

Celelalte losuri cuprinse în cele 63 serii se vor rambursa cu câte 75 Marce. Rambursarea la 31 Martie 1901.

Oferte și cereri.

De vânzare: Mai multe acțiuni ale institutivite de credit „Albina“, „Lugoșana“, „Bihoreana“ și „Sentinela“. Reflectanții sunt rugați a se adresa cătră admin. „Rev. Economică“ în Sibiiu (N. Szeben, str. Schewis 2.).

Notă: Această rubrică stă grățuit la dispozițiune abonaților „Revistei Econ.“ pentru anunțarea de vânzări și cumpărări de efecte și imobilitii prin mijlocirea administrațiunii acestei foi (fără ca acestea să reflecteze la provisiune).

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 9 Ianuarie 1901.

Prescurtări: arg. = argint. austr. = austriac. B. = Bancă. B. B. = bilet de bancă (Banenotă). C. = coroane. C. F. = Cale Ferată. com. = comunal. C. de p. = Cassă de păstrare. Cr. = Credit. d. = din. em. = emisiune. fonc. = fonciar. hip. = hipotecară. Impr. = Imprumut. L. = Los. In. = Lei noi. Obl. = Obligațiuni. pr. = premii. sc. = scutit de impozite. Ser. = Serisuri. St. = Stat. ung. = ungară. *) cu subtragere de 2% dare per cupon.

Buda-Pesta	Do-bană	Numirea valorilor	Scadența cupoanelor	Viena	Buda-Pesta	Do-bană	Numirea valorilor	Scadența cupoanelor	Viena
vinde				vinde	vinde				vinde
	%	I. Efecte publice.				%	III. Losuri.		
98.65	4/2	Renta comună austr. ung. BB.	{ Mai, Nov. Febr., Aug.	98.50	167.75	—	L. de St. ung. de fl. 100 = C. 200		167.75
			{ Ian., Iul.		167.76	—	dto de fl. 50 = C. 100		167.75
98.50	4/2	dto dto (arg.)	{ Apr., Oct.	98.40	141.—	4	L. „Tisa“	Apr., Oct.	141.25
182.—	3/2	L. de St. din 1854 à fl. 250 = C. 525	Aprilie	181.—	13.50	—	L. Basilica din Budapesta		14.65
139.—	4	L. de St. din 1860 à fl. 500 = C. 1000	Mai, Nov.	138.25	394.—	—	L. Credit austr. de fl. 100 = C. 200		390.—
170.—	4	L. de St. din 1860 à fl. 100 = C. 200	dto	169.—	—	4	L. Clary de fl. 40 = C. 80		143.—
198.50	—	L. de St. din 1864 à fl. 100 = 200 C.		199.—	—	4	L. pentru navig. dunăr. de fl. 100	Ian., Iul.	400.—
117.75	4	Renta austr. (aur) sc.	Apr., Oct.	117.20	—	5	L. pentru regul. Dunării de fl. 100	dto	259.—
98.75	4	dto. dto (coroane) sc.	Mart., Sept.	98.50	—	3	L. de ale Inst. de Cr. fonc. austr. din 1880*)	Ian., Iul.	240.—
117.—	4	dto. ung. (aur) sc. ung.	Ian., Iul.	117.25	—	3	L. de ale inst. de Cr. fonc. austr. din 1889*)	Febr., Aug.	235.—
92.60	4	dto. dto. (coroane) sc.	Iun., Dec.	92.30	—	4 1/2	L. „Triest“ de fl. 100	Iun., Dec.	405.—
101.—	4 1/2	Impr. C. F. ung. (arg.) d. 1889	Ian., Iul.	101.30	—	4 1/2	„ „ de fl. 50	Ian., Iul.	170.—
121.—	4 1/2	dto. (aur)	Febr., Aug.	120.90	117.50	4	Ser. fonc. c. pr. B. hip. ung. d. fl. 100	Iun., Dec.	235.75
99.35	4 1/2	Obl. de Regalii ung. sc.	Ian., Iul.	99.60	104.—	3	dto	Mai, Nov.	—
100.—	4 1/2	dto croato-slav. sc.	dto	98.75	153.—	—	L. com. Viena d. a. 1874 de fl. 100		387.50
94.50	4 9/10	Bonuri rurale dto. sc.	dto	93.75	—	—	L. Innsbruck de fl. 20		77.—
93.—	4 9/10	dto ung. sc.	dto	92.70	—	—	L. Krakau de fl. 20		72.—
		II. Scrisuri fonciare.					IV. Valute.		
102.—	5 9/10	„Albina“ Sibiu . . . C. și B. B.	{ Ian., Iul. Apr., Oct.	—	158.—	—	L. „Buda“ de fl. 40		156.—
99.25	4 9/10	Banca austro-ungară	dto	99.25	147.—	—	L. „Pálffy“ dto		146.—
—	4	Instit. de Cred. fonc. austr. (Oestr. B.-Cr. A. *)	dto	101.30	—	—	L. „Rudolf“ de fl. 10		61.—
—	4	B. centr. austr. de Cr. fonc. (Oestr. Centr. Boden-Cr. B.)	Ian., Iul.	98.20	49.—	—	L. „Crucea roșie austr. de fl. 10		48.—
98.50	4 1/2	B. com. B.-Pesta B. B.	Febr., Aug.	98.25	21.—	—	dto ung. de fl. 5		23.25
93.25	4	dto dto C.	dto	93.25	—	—	L. „Salm“ de fl. 40		181.—
103.—	4 1/2	dto dto (Obl. c. p. 10%) B. B.	Apr., Oct.	103.—	—	—	L. Salzburg de fl. 20		70.—
94.—	4	dto dto (5%) C.	dto	94.—	—	—	L. St. Genois de fl. 40		204.—
99.50	4 1/2	Cassa de păstrare (Allg. Sparkassa) Sibiu em. IV C.	Mart., Sept.	99.50	11.41	—	L. Stanislau de fl. 20		160.—
99.25	4 1/2	Inst. de Cred. fonc. Sibiu em. VI C.	dto	99.25	19.17	—	Galbini c. r. monetă		11.41
98.25	4 1/2	C. de păstr. a capit. Bpesta . B. B.	Mai, Nov.	99.25	23.62	—	Napoleond'or (20 frci sau 8 fl. v. a.)		19.16
100.—	4	C. de p. regn. ung. centr. Bpesta B. B.	Febr., Aug.	98.50	117.90	—	20 Marce aur.		23.62
		Instit. de Cred. fonciar ung. . . B. B.	Mart., Sept.	91.75	96.—	—	Banecote germâne (100 Marce)		117.85
					2.55	—	franceze (100 franci)		95.95
					—	—	Ruble hârtie (100 Ro.)		2.54 ⁵
					—	—	Sovereignes		24.08

Etalonul de interese al bancei austro-ung. din 9 Ianuarie 1901: La cambii 4 1/2%, Lombard pe rente și scrisuri fonciare de ale băncii 5%, pe alte efecte 5 1/2%.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 9 Ianuarie 1901.

Grâu de Bănat	prima per 50 kg. vinde	7.85
„ „ Tisa	„ „ „ „ „	7.95
„ „ Pesta	„ „ „ „ „	7.85
„ „ Alba-reg.	„ „ „ „ „	7.90
„ „ Bacica	„ „ „ „ „	7.65
Secară	„ „ 100 „	7.20
Orz	„ „ „ „ „	6.10
OVés	„ „ „ „ „	6.10
Porumb	„ „ „ „ „	4.80
Rapiță	„ „ „ „ „	—
Untură de pore B.-Pesta	„ „ „ „ „	52.—
Slănină (clisă)	„ „ „ „ „	55.50

Bursa de București.

Cursul din 9 Ianuarie 1901.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	90.—
„ „ internă 4%	„ „	74.50
„ „ externă 4%	„ „	75.50
„ „ 1898	„ „	76.50
Fonciare rurale 5%	„ „	91.50
„ „ 4%	„ „	75.—
Scris. fonc. urb. București 5%	„ „	77.75
„ „ Iași	„ „	73.75
Valute în Sibiu 11 Ianuarie 1901.		
Galbini	vinde	11.36
Napoleond'or	„	19.10
Lei n. bil. rom.	„	18.80
„ „ arg.	„	18.60

Scrisuri fonciare 5%

„Albina“, inst. de credit și de economii în Sibiu.

După-ce institutul acesta în sensul statutelor sale nu acordă pe ipoteci decât cel mult a **treia parte** din prețuire, scrisurile fonciare emise pe baza acestora oferă **o siguranță mai mare decât populară** și sunt astfel foarte recomandabile pentru plasarea de capitale. Cupoanele se răscumpără la jumătate de an, la 1 Aprilie și 1 Octomvrie, și anume prin **casa institutului**, prin Filiala sa din Brașov, Wechselstub-Actien-Gesellschaft „Mercur“ din Viena și prin Pester ungarische Commercial-Bank din Pesta fără de nici o subtragere. Scrisurile fonciare se răscumpără al pari prin sortare în cel mult 30 de ani. Sortarea se întâmplă în fiecare an la 1 Octomvrie. Se vînd după cursul țilei prin casa institutului, Filiala sa din Brașov și Pester ungarische Commercial-Bank din Buda-Pesta (Dorotheagasse 2).

„BIHOREANA“

instit. de credit și economii societate pe acții în **Oradea mare** — Piața St. Ladislau — Szt. László tér — casa Drului Augustin Kutiak.

1. Primește bani spre fructificare pe lângă libele de depuneri, sau în cont-curent și după banii depuși spre fructificare plătesc interese de 5%.
2. Acordă împrumuturi ipotecare.
3. Acordă împrumuturi simple țărănești pe obligațiuni cu cavenți (credite personale țărănești).
4. Escomptează cambii (polițe), efecte și pretensiuni sigure către case publice cu scadențe fixe.
5. Acordă împrumuturi pe lângă amănare de efecte (lombard).
6. Acordă credite cambiale și de cont-curent cu acoperire ipotecară sau de altă natură.
7. Îngrijește afaceri economice și tot felul de afaceri de bancă.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune

de

Alfred Kormos

traducere autorisată de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala institutului de credit și de economii „Albina“.

Prețul 3 cor.

Se poate comanda la traducător în Sibiu sau la Librăria archidieceșană din Sibiu.

„Sebeșana“,

instit. de credit și de economii în S-Sebeș.

Primește depuneri spre fructificare fără anunțare cu $4\frac{1}{2}\%$, iar cu anunțare până la 10,000 Cor. cu 5% și preste 10,000 Cor. cu $5\frac{1}{2}\%$ interese.

Depunerile și ridicările se pot face și prin poștă.

Acordă împrumuturi cambiale cu 2 cavenți, deasemenea împrumuturi pe obligațiuni simple pe lungă 2 cavenți și împrumuturi ipotecare.

Casa Institutului este deschisă în toate zilele dela 8—12 oare a. m.

Direcțiunea.

„The Mutual“

Life insurance company of New-York.

Cea mai mare societate de asigurare asupra vieții.

Fondată în 1842.

Starea la 31 Decembre 1899:

Fond de garanție . . .	frc. 1,563.961,334-30
Excedent neînsărcinat . . .	248.458,802-64
Percepțiuni în 1899 . . .	305.129,933-73
Starea asigurărilor . . .	5,454.223,894-51

Președinte:	Representanța
Richard A. Mc Curdy,	pentru Transilvania m.:
in New-York.	Dr. C. Diaconovich.
Direcțiunea generală	Agentura principală
pentru Ungaria:	în Sibiu:
Dr. Oscar Herzog,	P. Broșteanu,
Budapesta	(Sibiu, Strada Schewis, 2).
IV. Bulevardul Carol, 26.	

Agenturi:

Alba-Iulia: Victor Onițiu, I. Körner. Abrud: Nic. A. Fieru, Ioan Simu. Blaj: Aureliu C. Domșia. Brad: Dr. Paul Opișă. Deva: August A. Nicoară. Dobra: Ad. Leșnican. Elisabetopole: I. Beniamin. Făgăraș: Moise Derlosea. Hațeg: Aurel Eliu. Mediaș: Dion. Roman. Orăștie: Ioan Buzdugan. Petroșeni: C. Grausam. Rêșnov: Ioan Teculescu. S.-Sebeș: Avram David. Seliște: Ioan Banciu. Uniadoara: Nicolae Macrea. Zlatna: „Zlăgneana“. (Organizarea agenturilor continuă; oferte pentru agenturi să se adreseze către reprezentanța pentru Transilvania).

Agentura principală dă informațiuni și pe calea corespondenței. În casuri concrete este a se indica etatea persoanei de asigurat și modalitatea în care se intenționează încheierea asigurării.